Kinh Kệ
<blockquote>Kalama tri ân bạn Ho Thi Vui ghi chép.</blockquote>
Bài giảng zoom 06/12/2021

Thấy quý vị là thấy sung sướng rồi, bên đây nó lạnh dữ lắm. Bên Thụy Sỹ có khả năng cuối năm này chích vắc xin mũi 3. Pfizer, moderna, bên Việt Nam có Sinopharm, mỗi cái tùy cơ thể mỗi người mà nó có phản ứng khác nhau. Tôi chích pfizer tôi không bị giật, mà tôi nghe mấy người chích moderna họ bị giựt.

Tui đâu thích chích mà họ kêu chích mũi 3 cũng ráng đi chích. Tại sao vậy ? Nguyên nhân sâu xa nhứt là sợ chết, nguyên nhân gần là mình không chích đi đứng rất là khó. Thí dụ, tiệm tùng quán xá mà mình bước vào có nhiều chỗ họ chỉ bắt mình đeo khẩu trang thôi, nhưng có nhiều chỗ họ bắt xuất trình chứng nhận mình đã chích vắc xin mũi 2, không muốn chích nhưng phải chích, để có chứng nhận đó đó.

Các vị để ý không, tôi bắt đầu bài pháp bằng cách nói tới vắc xin. Có nghĩa là mình không thích chích, mà vì lý do đặc biệt mà phải chích. Đây cũng vậy.

Giáo lý trừ người có túc (= xưa) duyên quá khứ (tiền nghiệp), họ thiết tha với giáo pháp, vừa nghe giáo pháp là họ muốn tìm hiểu, khi học thì họ thấy hoan hỷ.

Trường hợp thứ 2, mình không lập tức hoan hỷ trong giáo pháp nhưng vì nhu cầu tu học thì phải ráng học.

Vì trong kinh có kể, những hạng người có mặt trên đời này. Có người tu tập vì sợ ác, có người tu tập vì thích điều thiện. Đây là lý do vì sao khi Thế Tôn thuyết tạng A Tỳ Đàm trên cõi trời, chuyện đầu tiên là Ngài nhắc pháp thiện trước. Đối với chư thiên trên đó, chuyện đầu tiên phải cho họ nghe pháp thiện. Vì trên thế giới chư thiên không phức tạp, nhiễu nhương, rối rắm, bạo hành, bạo lực, tội lỗi nhiều như cõi mình. Nên đối với chư thiên, chưa gì hết mà nói điều ác, điều xấu, điều bất thiện là họ sốc. Đối với cảnh giới chư thiên họ thích nghe điều thiện trước. Còn cái ác với chư thiên họ xa lạ lắm. Mặc dù nói tới phiền não thì họ hiểu nhưng nói tới cái ác : sát sanh, trộm cắp, hoặc quả xấu của sát sanh, trộm cắp là bệnh tật, yểu mệnh, nghèo khó,… họ nghe họ không hiểu,đối với họ mơ hồ lắm.

Nhưng cõi người mình cũng có 2 hạng. Có người đẻ bọc điều, đẻ ra ngậm thìa vàng, xuất phát từ vạch đích thì họ nghe pháp cũng phải cho họ nghe cách riêng. Còn những người từng trải qua những hoàn cảnh, họ từng kinh qua chuyện đau lòng (byasana) thì họ cần nghe giáo pháp theo cách khác nữa.

Cho nên, chúng sanh ở đời có 2 hạng. Hạng không tu mình không nói, nói hạng tu á :

(1) Tu vì sợ nhân ác, sợ quả ác, quả xấu.
(2) Có người tu vì hoan hỷ điều thiện, thích thú trong nhân thiện, quả thiện.

Đa phần chúng sinh do sợ ác nhiều hơn thích điều thiện. Dù hưởng quả thiện ai cũng thích nhưng nếu bỏ lên bàn cân, số người sợ quả xấu nhiều hơn số người thích quả lành. Các vị tưởng tượng đi.

Mình có thể nghèo chút cũng được, không cần phải giàu mà sợ nhất là sanh ly tử biệt, bệnh hoạn, tùm lum nói chung chuyện xấu, tù tội, thị phi, tai tiếng,…họ sợ lắm. Cho nên đó là động lực để họ tìm đến Phật pháp.
Cũng giống như hồi nãy tôi nói.
Đưa cái vai cho người ta chích không ai thích thú hết trơn mà vì có lý do đặc biệt nào đó mà mình phải cắn răng mình chích, hết mũi 1, tới mũi 2, rồi mũi 3.
Vì 1 trong 2 lý do: Sợ quả ác hoặc thích nhân thiện, quả thiện mà người ta tìm đến Phật pháp.
Có chuyện tôi muốn nói. Hễ nói đến Phật pháp là mình nói đến kinh – kệ. Cái này chúng tôi nói theo tinh thần của puggalapaññatti nha nhưng nói bằng hình ảnh, ngôn ngữ của người hôm nay. Trước hết tôi nói chuyện của mình trước đi.
Hễ nói chuyện tu học, ai cũng nói kinh kệ. Nhưng tôi nói cái này các vị nghe các vị giật mình nè. Trong chúng ta : 1/ có người có kinh không có kệ, 2/ Có người có kệ không có kinh, 3/ có những người có cả kinh lẫn kệ ; 4/ Có người không có cái nào hết.
1/ Có kinh không kệ là sao ? Là có lòng tu/ những cuốn kinh nhưng không có kệ. Chữ kệ có nhiều nghĩa : kệ ngôn, kệ là mặc kệ, kệ là giá sách, nói theo bộ puggalapaññatti thì, có lòng tu nhưng không dọn sẵn bối cảnh, môi trường, điều kiện thích hợp để tu, nghe ai ngồi thiền, nghe ai xuất gia thì thích nhưng thích để đó chứ không dọn lòng, nghe ai học giáo lý cũng thích nhưng không dọn lòng để học. Tức là họ có tâm tu, tâm học nhưng không dọn lòng, không tự tạo điều kiện, bối cảnh để tu học. Hạng này là có kinh mà không có kệ, có sách không biết để đâu.
2/ Có kệ không có kinh. Có nghĩa là, họ là tăng ni, tu sĩ, cư sĩ, nhà có phòng thờ, có tủ kinh, có tượng Phật, chuông mõ,… đầy đủ, là họ có bối cảnh mà lòng tu không có là có kệ, mà không có kinh. Họ có giá sách mà không có gì để chứa trong đó. Họ có bối cảnh, có môi trường.
3/ Có cả 2 = có lòng tu & tự tạo bối cảnh, môi trường.
Puggalapaññatti đức Phật dạy :
(Hạng 1) Có loài chuột sống ở hang mà ở hang của người ta, làm sẵn nó vô nó ở, hạng này giống như nghe người ta giảng tới đâu tu tới đó chứ không có trau dồi kiến thức giáo lý. Là ở trong hang người khác chứ bản thân không tự đào hang. Người ta bày nhiêu thì làm nhiêu. Gặp người ta dạy niệm Phật, niệm hơi thở thì về niệm Phật niệm hơi thở. Người ta dạy niệm tâm từ dạy sao làm vậy, không trau dồi kiến thức giáo lý. Hạng này gọi là chuột ở hang mà không đào hang.
Hạng 2 đào hang không ở. Có nghĩa là, làm hang cho đã mà đi lông bông không vô hang ở. Có những người trau dồi kiến thức giáo lý, hoặc nói thêm chút nữa là cũng tự tạo môi trường, tạo hoàn cảnh ngon lành nhưng để cho vui thôi. Có rất nhiều vị tăng ni cũng ở chốn già lam phạm vũ thanh tịnh nhưng trang bị phòng thiệt đẹp mà để chi ? để uống trà, chơi lan. Có. Vô Facebook gặp hoài. Đã vậy còn khoe nữa chứ. Kiếm đâu mấy gốc lũa. Trong room biết lũa không ? Lũa là mấy gốc cổ thụ danh mộc, thợ nó đem về mài dũa, đánh bóng lên, không biết mua hay người ta cho, tha về thất, bày mâm trà, trên cũng để tượng Phật tượng Bồ Tát, kế bên để tủ kinh cho vui, suốt ngày ra uống trà ra tưới lan rồi vô uống trà. Tự nhận là tu. Hạng này là có hang mà không ở, tức là có trú xứ ngon lành, thậm chí giáo lý biết này biết kia nhưng mà không đời sống tương ứng với cái mình có, không tương ứng với cái mình học, môi trường mình ở. Hạng này là có hang mà không có ở.
Hạng thứ 3, có cả 2, có hang và ở hang.
Hạng thứ 4, khỏi nói rồi, không có hang, không thèm ở hang luôn.
Tôi trở lại đề tài buổi giảng hôm nay.
Có 2 hạng người tìm đến giáo pháp này:
1/ Đến với giáo pháp vì sợ nhân ác, quả ác mà tu.
2/ Thiết tha với nhân lành, mong mỏi quả lành mà tu.
Phải có lý do, động lực tâm lý vậy mình mới tu học được.
Buổi sáng hôm nay cái chính không phải tôi nói vụ kinh kệ, mà tôi muốn nói chuyện khác.
Trong thời gian này chúng tôi giảng đồng thời 2 lớp : intensive và đại chúng thứ 2. Có bà con nhắn chúng tôi biết họ đuối sức rồi, họ theo không nổi. Họ không nhận mà tôi biết. Họ không có căn bản mà từ hồi đầu tôi đã hò hét, nhớ thuộc lòng, nhớ nắm cái này cho chắc rồi mới đi nữa. Nhưng mà họ cứ ham đi xa, đi nhanh, cuối cùng bây giờ họ bị hỗng chân, hụt chân. Họ còn than riêng « sao kinh

nói thời đức Phật nghe đơn giản quá, nghe một câu là đắc liền còn giờ mình phải học nhiều quá vậy là sao ? » Rồi. Con nghe mấy vị khác người ta đâu rắc rối khó hiểu, khó nhớ như cái room này của mình.
Tôi nhớ. Tôi trả lời thế này.
Có 2 hạng người tìm đến giáo pháp này mà chuyên tâm học giáo lý :
Hạng 1 : Vì túc duyên tiền nghiệp họ là bậc trí tuệ, họ không dễ dàng chấp nhận đường lối tu học nào mà không thông qua sự thấm thía, tìm tòi, nghiên cứu, cặn kẽ, chi tiết, sâu rộng. Họ không chịu. Mà họ phải đi kiểu chi ly rõ ràng họ mới theo con đường đó. Đó là hạng người do cơ tánh là bậc trí tuệ, đa văn.
Nhưng nó có hạng thứ hai phải học giáo lý. Vì vấn đề của họ nhiều quá. Khi mình không học giáo lý, mình thấy sướng thiệt. Tại có nhiều vị thầy cũng xúi là tu chỉ có một pháp môn « giữ tâm rỗng rang » « Cư trần bất nhiễm, đối cảnh vô tâm… » vậy đó. Nghe thì sướng thiệt. Nhưng xếp bằng ngồi lại mới thấy tùm lum chuyện. Nó hoang mang nghi hoặc, phân vân, hoài nghi đủ thứ chuyện hết.
Chuyện đầu tiên, mình ngồi xuống mình không biết được, tâm vô hình vô tướng mình không biết nó nằm ở đâu. Mình ngồi xuống một cái là nó lăng xăng nó nghĩ tùm lum hết. Khi mình kịp nhận ra nó đang phóng thì mình không biết làm sao kéo nó về. Mặt mũi cái tâm mình đâu có thấy nó đâu.Người học giáo lý thì biết « đây là tham, đây là sân, đây là ngã mạn, đây là bủn xỉn, đây là ganh tỵ,… » Đơn giản biết bao nhiêu. Còn đàng này, không học. Cứ nghe lời thầy, xếp bằng lại, giữ tâm rỗng rang. Nghe thì khoái thiệt. Nghe đơn giản. Nhưng không được.
Chưa kể, học ba mớ mới nhận ra một chuyện nữa: Không học thì không biết gì, không biết gì thì mình tưởng mình không có gì thắc mắc. Khi mình không biết gì và mình tưởng mình không có gì thắc mắc là mình ngon mà mình quên chuyện thế này. Ở đời, có người không thắc mắc vì họ thông. Còn hạng 2 là không biết gì lấy gì thắc mắc.
Cho nên, lúc đầu, khi chưa gặp chuyện mình thấy mình không thắc mắc gì hết, mình tưởng mình thông rồi. Bây giờ mình học lời thầy 1-2 pháp môn đơn giản là được rồi. Nhưng mà không có yên đâu. Khi mà ngồi với riêng mình nó nhận ra đủ thứ chuyện hết. Thí dụ, mình hoang mang không biết như mình là hà tiện hay tiết kiệm, người như mình vậy là rộng rãi hay hoang phí, không biết mình sòng phẳng hay nhỏ mọn,… Thí dụ bây giờ mình bị người ta chơi gác hoặc mình thấy người ta chơi lấn mình để mình tốn kém hơn người ta là mình chịu không nổi, từ chỗ ngồi, miếng ăn, ly nước, mình thấy người ta gác mình chịu không nổi, mình phải lên tiếng phản ứng.
Nếu mình là người không tu học thì thôi. Bỏ lún. Nếu có chút huệ căn, cũng phải biết nghĩ lại chớ, mình thắc mắc « ủa cái đó là sao ta ? cái đó là mình sòng phẳng hay nhỏ mọn ? » Vì đối với người có học họ biết rõ, cái đó là nhỏ mọn hay cái đó là sòng phẳng, công bằng. Có những người họ yêu sự công bằng, không chịu sự áp bức. Nhưng cũng có trường hợp do mình nhỏ mọn, mình toan tính li chi lút chút. Nếu học giáo lý nó khỏe quá rồi. Đằng này không học giáo lý, cho nên mình mù tịt không biết gì về mình hết.
Cho nên có 2 hạng người tìm đến giáo pháp này mà học giáo lý. Hạng thứ nhất, là do bản tính trí tuệ, họ chỉ chấp nhận con đường hành trì nào mà bản thân họ đã có tìm hiểu, đã có đào sâu, mở rộng, bản thân họ, tự họ tìm thấy sự thuyết phục đâu đó ở giáo pháp thì họ mới theo.
Hạng thứ hai, phải học giáo lý để giải quyết những vấn đề rắc rối của mình. Đây chính là nội dung tôi giảng sáng nay.
Thật ra các vị biết. Nhiều lần và rất nhiều lần tôi nói.
Con đường giải thoát nếu nói nó rắc rối cũng được, mà nói nó đơn giản cũng được. Tùy căn tánh của mình thôi. Con đường giải thoát, nó giống con đường rừng vậy đó. Quý vị nghe « con đường rừng » là quý vị hiểu rồi. Con đường rừng là con đường nằm trong rừng, mà con đường đó nó đưa mình ra rừng hay đưa mình vào rừng là do mình quay mặt về hướng nào. Chỉ vậy thôi.
Đang có mặt trên con đường đó, mà mặt mình đưa ra bìa rừng có nghĩa là mình đang đi ra đó. Còn đang có mặt trên con đường rừng đó mà mặt mình đang nhìn sâu vô trong rừng có nghĩa là mình đang đi vào chứ không phải đi ra. Thì con đường tu học đơn giản như vậy.

Có người, do căn tánh họ đơn giản lắm. Họ chỉ hiểu chuyện rất đơn giản thế này : Toàn bộ vũ trụ chúng sinh chỉ có 6 căn, 6 trần, do không hiểu mọi thứ do duyên mà có, rồi cũng sẽ mất đi nên họ mới tham thích bám chấp cái này cái kia. Do không hiểu mọi thứ do duyên mà có có rồi lại mất đi cho nên họ mới bất mãn cái này cái kia.
Hễ có tham thích thì có theo đuổi, tìm kiếm, tầm cầu, xây dựng, đầu tư và đương nhiên là khổ, khổ lụy trùng trùng. Hễ có bất mãn thì có tống khứ, trốn chạy, từ khước. Mà các vị biết mấy chuyện này đâu có dễ làm. Đâu phải mình đi tìm cái mình thích mà đơn giản đâu, mà chạy trốn cái mình ghét mà đơn giản đâu. Giờ tôi muốn chạy trốn cái thân xác bệnh hoạn, già khú của tôi, đâu có được. Tôi muốn chạy trốn hoàn cảnh nghèo khó của tui đâu có được. Hoặc giờ tôi muốn theo đuổi cái gì đó, ước mơ gì đó. các vị biết mà, trong room trên 18 tuổi các vị biết mà, muốn theo đuổi cái gì đó không phải dễ.
Muốn có tiền bạc, nhan sắc, sức khỏe như ý, muốn có uy tín, quyền lực, chức vụ, tình cảm,… đâu có dễ. Có nhiều chuyện là bất khả thi, impossible, rất là khó, thậm chí không được.
Mình chỉ hiểu cái đơn giản thôi. Thế giới này nó khổ vì nó không hiểu mọi thứ chỉ nằm gọn trong 6 căn 6 trần và không hiểu : Mọi thứ do duyên mà có có rồi phải mất. Từ đó mới có thích cái này ghét cái kia và có thích ghét thì có theo đuổi, tìm kiếm, trốn chạy, từ chối,… Mà khi tìm không được là khổ, trốn chạy không được cũng là khổ.
Tu tập niệm xứ là gì ? Sống chánh niệm với mình. Không đặt vấn đề cái này là ngọt, cái kia là đắng. Không đặt vấn đề chạy trốn cái này hay đi tìm cái kia. Đơn giản vậy thôi. Nhưng hầu hết chúng sanh không có đơn giản như vạy. Lúc làm biếng học nghe cái này đơn giản thì ham lắm.
Xếp cái chân vô là nó nảy tùm lum chuyện trong đầu. Như hồi nãy tôi nói, hoang mang nghi hoặc bao nhiêu là vấn đề. Chỉ riêng chuyện đời sống thường nhật của mình thôi là đã có biết bao nhiêu vấn đề để mình hoang mang nghi hoặc, nói gì còn chuyện khác.
Xếp cái chân vô là cái đầu nó nghĩ chuyện trên trời dưới biển. Tại sao người kia họ lại cư xử với mình như vậy. Tại sao người đó hơn mình. Tại sao thằng đó nó xấu tánh như vậy.
Nếu biết giáo lý cho đúng sẽ không có những cái đó. Nếu biết và có hành trì. Đằng này mình ngồi so đo, cân đếm người này người kia, thắc mắc về nhân sinh, vũ trụ, triết học, tôn giáo, xã hội mà bây giờ tôi nói các vị không tin. « Ai mà kỳ vậy, ngồi thiền mà tại sao nghĩ nhiều » Có. Cứ xếp bằng vô đi. Nó hoang mang đủ thứ chuyện hết. Không sống chánh niệm, không sống thiền định không nhận ra rằng 5 triền cái luôn vây phủ lấy mình. Mình không ngờ.
Chỉ sống tĩnh tâm, tĩnh lặng mới nhận ra dưới đáy hồ vô số rác rến, lá khô, củi mục nằm dưới. Bình thường, hồ tâm, ao nội tâm của mình gợn sóng, nước đục, rong rêu rất nhiều. Khi gợn sóng, nước đục lại còn rong rêu làm sao mình thấy cái gì ở dưới, mình tưởng mình không có vấn đề.
Trên đời này, có người thật sự không có vấn đề và hạng người có vấn đề mà không biết mình có vấn đề nên tưởng mình không có vấn đề. Hai hạng người này trên mặt nổi thì giống nhau nhưng mặt chìm thì khác nhau.
Hạng 1 : Thật sự không có vấn đề.
Hạng 2 : Có mà họ không thấy nên tưởng họ không có. Cho nên, khi tưởng là mình không có vấn đề thì không tìm ra được giải pháp. Đến khi mình nhận ra vấn đề thì mình không có giải pháp, không tìm ra giải pháp. Như bữa hổm tôi nói.
Vấn đề của chúng ta nằm ở chỗ là chúng ta không biết vấn đề nằm ở đâu. Khi mình coi nhẹ cái là vấn đề và coi nặng cái không thật là vấn đề là bước đầu cực kỳ sai lầm. Khi cái thực sự là vấn đề mình làm lơ, còn cái không đáng bận tâm thì mình lại bận tâm. Thế là mình đi tìm giải pháp cho cái không đáng bận tâm. Còn cái đáng bận tâm thì mình không tim giải pháp. Thế là chúng ta tiếp tục lăn trôi trong vô số kiếp. Dùng thiên thu giải quyết chuyện từng ngày. Cái này tôi nhớ tôi nói rất nhiều lần.
Dùng cái thiên thu giải quyết chuyện từng ngày có nghĩa là cứ mong có cái ăn, có cái mặc, có cái nhà, có cái xe, có một tình cảm, có một gia đình, có một chút quyền lực, có một chút chức vụ, có một chút tiếng tăm,… tất cả cái đó, tại sao tôi coi chuyện 1 ngày ? Bởi vì, những cái này hoàn toàn có thể mất đi trong 1 ngày. Mặc dù để tìm nó, kiến tạo, đầu tư, xây dựng, kiến thiết mình có thể mất cả đời. Nhưng để mất nó dễ ẹc à. Dễ lắm. Ai không tin, tôi nói cho nghe chắc quý vị tin.

Các vị học cho nhiều, bằng cấp cho nhiều, nhà cao cửa rộng, chỉ cần sáng ngủ dậy dơ tay không lên là xong. Không kể là cái chết. Chỉ cần đột quỵ, trụy tim, đứt gân máu là xong. Nói vậy không có nghĩa là tui kêu buông hết cạo đầu đi tu. Không phải. Đừng có bắt chẹt cái đó, nói là ổng kêu mình đi tu. Không. Tôi không kêu cái đó. Cứ tiếp tục tùy duyên làm tu sĩ, tùy duyên làm cư sĩ, nhưng luôn canh cánh, đau đáu ghi nhận, ghi nhớ điều đó : Mọi thứ có thể bỏ mình đi bất cứ lúc nào. Mình không có điều kiện làm tu sĩ thì mình tiếp tục làm cư sĩ, làm cư sĩ tốt hơn làm tu sĩ không tốt. Đâu ai bắt mình phải làm tu sĩ.

Theo trong kinh, trong suốt thời gian tu tập Ba La Mật, thời gian đức Bồ Tát làm tu sĩ = 1/ tỷ thời gian làm cư sĩ thôi.

Tôi nói có chứng minh không phải không.

Trong toán, các vị biết lũy thừa, 1 A Tăng Kỳ = 10^140. Mà đức Phật mình tổng thời gian Ngài tu là 20 A Tăng Kỳ và 100.000 đại kiếp. Nhưng mà thường Ngài chỉ nhắc có 4 A Tăng Kỳ và 100.000 đại kiếp tức là giai đoạn bất thối, giai đoạn không có thối chuyển, không dời đổi niềm tin. Thì Ngài tính có 4 A Tăng kỳ thôi. Trong 4 A Tăng kỳ đó, thái dương hệ này nó hình thành rồi tiêu hoại, hình thành rồi tiêu hoại suốt 4 A Tăng kỳ và 100.000 đại kiếp. Mình không nói thái dương hệ khác, mình nói thái dương hệ này nè. Thì trong suốt 4 A Tăng kỳ và 100.000 đại kiếp đó chỉ có 25 vị Phật thôi.

Các vị tưởng tượng đi.

Tôi bỏ số chẵn, tôi lấy số lẻ thôi. 100.000 đại kiếp trái đất mà chỉ có 25 vị Phật thôi, thì các vị nghĩ thời gian Ngài đi xuất gia được bao nhiêu lần? Tôi giả định, một vị Phật Bồ Tát xuất gia 1000 lần, mà tôi tin chắc là không có chuyện đó vì giáo pháp mất mà, đâu có nằm hoài chờ mình đâu. Mỗi vị Phật là Ngài xuất gia 1000 lần, xuất gia rồi chết, trở lại xuất gia, thì 25 vị mới có 25000 thôi, xuất gia có 25.000 thôi. Mà tổng thời gian 100.000. Có nghĩa là mới có 1/4 thôi. Mà đằng này là 4 A Tăng Kỳ mà mỗi A Tăng Kỳ là 10^140, có nghĩa là 140 con số 0 mà 4 cái như vậy.

Các vị tưởng tượng có 25 vị Phật thì Ngài xuất gia được bao nhiêu lần? Dĩ nhiên có những kiếp Ngài không xuất gia làm tỳ kheo trong Phật giáo thì ngài làm đạo sĩ. Nhưng mình phải hiểu ngầm thời gian làm tu sĩ, dầu là đạo nào vẫn là một phần rất nhỏ so với thời gian làm cư sĩ. Cho nên, đừng coi thường màu áo cư sĩ. Cái quan trọng nhất là mình tu học cái gì trong thời gian đó. Trong thời gian làm cư sĩ, trong thời gian biết Phật pháp đó. Cái đó mới quan trọng. Tùy thuộc nhận thức của mình mà mình làm người cư sĩ tốt hay cư sĩ xấu là do mình thôi.

Tôi quay lại đề tài hồi nãy. Có nghĩa là, có những người trong đời họ tìm đến Phật pháp là để giải quyết vấn đề cá nhân. Mà khi mình giải quyết vấn đề cá nhân thì mình phải có kiến thức chứ. Chính vì căn tánh chúng sanh quá phức tạp đi. Cho nên cứ gặp mỗi một đối tượng thì đức Thế Tôn cũng nội dung đó, cũng lấy tinh thần đó mà Ngài triển khai, giảng dạy theo một cách khác.

Tùy căn tánh mỗi người mà cũng nội dung đó, cũng tinh thần đó, cũng lý tưởng đó nhưng Ngài có cách triển khai khác thành ra 1 pháp thoại không giống nhau. Bây giờ mình gọi bài kinh, mỗi bài kinh nhắm riêng một đối tượng. Mình thấy riêng Tăng Chi Bộ kinh là 9 ngàn mấy trăm bài. Tương Ưng là 7 ngàn mấy trăm bài. Chỉ riêng 2 bộ kinh đó thôi, chứ chưa kể 152 Trung Bộ, 32 Trường Bộ, … mình không có kể. Chưa kể đó. Tăng Chi, Tương ưng đó, biết bao nhiêu kinh.

Hôm nay không còn Phật không còn thánh tăng thì chúng ta nương cậy vào kinh điển. Mình cứ rà, mình học.

Chuyện đầu tiên là mình rà mình coi bài kinh nào mình hiểu và tâm đắc. Phải có cái hiểu nữa. chứ còn mình thấy thích thích mà không hiểu kinh nói gì cũng không được. Phải hiểu. Và có tâm đắc. Mình gom lại hết, đọc tới đọc lui, cái nào không biết thì tìm hiểu, học hỏi thêm ở người, ở sách. Rồi cứ như vậy, vừa học vừa nghiên cứu.Hễ có điều kiện thì tham dự các khóa thiền. Các khóa thiền là cơ hội mình kiểm chứng cái mình đã học, cơ hội để mình nhìn lại bản tâm của mình. Nhưng quay về tiếp tục nghiên cứu, tìm hiểu, có mặt trong các lớp học, không phân biệt ai hết. Cuối cùng, trong mớ giáo lý mình học được, càng về sau tuổi đời càng lớn, thời gian thực tập, thực tập tức là ở mấy khóa thiền, kinh nghiệm càng nhiều, tiếp xúc càng nhiều, dần dần mình mới nhận ra bài kinh nào hợp với mình. Pháp môn nào hợp với mình.

Nhưng chuyện đầu tiên mình phải có mới chọn lựa.

Nãy tôi nói, có 2 hạng người tìm đến giáo pháp mà họ phải tinh chuyên tìm hiểu giáo lý:

Hạng thứ nhất bẩm sinh là người trí tuệ, đa văn họ chỉ chấp nhận cái gì họ kiểm chứng ít nhất theo khả năng của họ.
Hạng thứ hai, học giáo lý để giải quyết rắc rối của bản thân. Theo trong kinh nói, trong 3 đời chư Phật, có nhiều vị, giáo pháp rất là đơn giản. Có những vị tịch rồi, không để lại giáo pháp. Có những vị tịch rồi để lại giáo pháp. Tại sao vậy? Là bởi vì có những chúng sanh họ đơn giản lắm. Chư Phật gặp, chư Phật thấy 1000, 2000, 300, 700 người hữu duyên Ngài tập hợp lại Ngài nói mấy câu thôi: "Đừng để tâm như thế này, đừng để tâm như kia, hãy ghi nhận như thế này, hãy ghi nhận như thế kia" Ngài chỉ nói nhiêu đó thôi. Rồi Ngài im lặng. Tự động họ, họ không hoang mang nghi hoặc, họ không tà kiến, rắc rối, ý hướng, vấn nạn như mình. Họ nghe là họ đặt trọn niềm tin. Họ tu tập.
Hôm qua intensive tôi có giảng chương thứ 4 bộ Paṭisampidā, chương đó nói về 5 quyền/ 5 căn, gồm có : tín tấn niệm định tuệ. Mình nói gọn là 5 căn.
Nhưng nói rộng, Tín có nghĩa là gì? Tín là niềm tin. Niềm tin có 4 tức là 4 Dự lưu phần.
1/ Niềm tin không dời đổi với đức Phật: Không phải tin Ngài là ông thần, ông tiên, không phải mà tin rằng đó là con người đã trải qua bao nhiêu kiếp tu hành, cuối cùng trở thành nhân cách lớn, một cá nhân đặc biệt, cái gì Ngài cũng biết, ai Ngài cũng thương, đức lành nào Ngài cũng có. Nguyên thủy Ngài cũng chỉ là hạt cát, và hạt cát biến thành ngọc. Chỉ vậy thôi. Tin Phật là phải tin một cách khoa học như vạy. Không có màu mè, thần quyền, khói hương tôn giáo ở đây.
2/ Tin pháp là tin lời dạy của đức Phật là con đường dẫn đến sự an lạc, ngay đời này, đời sau và có thể dẫn tới giải thoát.
3/ Tin Tăng bảo là tin sao? Tin Tăng bảo không phải tin mấy người xuất gia mà tin rằng có những người bất kể tăng tục, có tóc hay không tóc, có những người hành trì đúng với giáo pháp và được giải thoát giống như đức Phật vậy. Đó gọi là niềm tin nơi Tăng. Niềm tin này nó bao gồm cả mình và cả người. Không phải niềm tin Tăng là tin tưởng « chư tăng là đáng kính, đáng thờ lạy, là phước điền,… » hiểu vậy n nghèo lắm. Mà tin Tăng ở đây là tin rằng, có sự giác ngộ ở người hành đúng giáo pháp, tin vào sự có mặt, sự hiện hữu, sự tồn tại 4 tầng thánh nhân. Đó gọi là tin vào Tăng bảo.
3 niềm tin bất thối, không dời đổi với Tam Bảo.
4/ Giới hạnh bất hoại: vị Tu Đà Hườn dầu cư sĩ hay xuất gia khi đã thọ nhận giới phẩm nào dầu chết không không vi phạm giới phẩm đó.
Đó là 4 Dự lưu phần. Bốn cái này cộng lại là Tín căn/ Tín quyền.Tín căn chỉ thành tựu khi được hỗ trợ bởi các căn/ quyền còn lại: Tấn, niệm, định, tuệ. Luôn luôn có tuệ/ Chánh tín.
Qua tấn căn/ tấn quyền cũng vậy. Tấn quyền gồm có 4 :
1/ Nỗ lực chận cái ác.
2/ Nỗ lực trừ cái ác.
3/ Nỗ lực tu cái thiện chưa có.
4/ Nỗ lực giữ thiện đã có.
4 cái này cộng lại là Tấn quyền/ tấn căn. Nó được gọi là tấn quyền/ tấn căn khi nào nó được hỗ trợ bởi 4 căn kia. Có nghĩa là, sự tinh tấn luôn luôn phải có chánh tín, là niềm tin có trí tuệ, niềm tin sáng suốt, phải có niềm tin, phải có chánh niệm, định, tuệ thì tinh tấn đó mới được gọi là tấn căn trong trường hợp này.
Niệm cũng vậy. Niệm có 4: Niệm trong thân, thọ, tâm, pháp. Chánh niệm chỉ được gọi là Chánh niệm khi nó được hỗ trợ bởi 4 căn kia. Nó được hỗ trợ bởi : Tín, tấn, định, tuệ.
Định cũng vậy. Định cũng có 4: Sơ, Nhị, Tam, Tứ thiền. Hôm qua tôi giảng rộng, hôm nay tôi giảng đại khái thôi. Trường hợp nào định kể có 1, trường hợp nào định kể có 2, trường hợp nào định kể có 3, trường hợp nào định kể có 4, trường hợp nào định kể có 5, trường hợp nào định kể có 8, trường hợp nào định kể có 9. Định kể có 1, có 2, có 3, có 4, có 5, có 8, có 9. Nhưng gom lại chỉ có 4 thứ thôi : Sơ, nhị, tam, tứ thiền thôi. Trường hợp nào kể mấy con số thì lớp này lớp đại chúng, kể nhức đầu lắm.
Qua tới Tuệ cũng vậy. Tuệ cũng có 4, có nghĩa là Trí trong khổ, tập, diệt, đạo. Trí này được gọi là tuệ căn khi được hỗ trợ bởi 4 cái kia.

Cho nên. Quyền kể gọn là có 5. Tín, tấn, niệm, định, tuệ. Kể rộng là có tới 20. Lấy 5 quyền x 4 = 20 quyền tất cả. Tại sao nó rối như vậy? Tại vì, chưa đâu, nó còn rối nữa. Trong bài giảng hôm qua tôi có nói rõ.

Một người muốn tu tập giải thoát phải biết rõ, thiện, ác của mình. Bất thiện là 14, thiện là 25. Mà 25 đó trên con đường, hành trình tu học thành 37 Bồ Đề phần. 37 khi nói gọn, 37 có 7 nhóm. Nhóm này chính là nội dung nhóm kia. Thí dụ, 5 quyền chính là thất giác chi, mà thất giác chi chính là bát chánh đạo, bát chánh đạo chính là tứ chánh cần, tứ chánh cần chính là tứ niệm xứ. Nó như vậy đó.

Đặc biệt, nói tới 5 quyền hay nói tới Thất giác chi, thì hành giả tu học, cầu giải thóat phải biết thêm :

Thứ nhứt là Hành giả tu học phải biết từng cái trong 5 quyền là gì ? Từng cái trong Thất giác chi là gì? Từng cái trong Bát chánh đạo

Thứ hai, Phải biết rõ lý do, điều kiện nào 37 Bồ Đề phần được hỗ trợ lớn mạnh. Biết rõ lý do nào, điều kiện nào 37 Bồ Đề phần bị sụt giảm.

Mình tu mình phải biết cái đó.

Tu là phải biết rõ :

1/ Từng điều trong 37 Bồ đề phần là gì. Tại sao mình phải tu học cái đó ? Vì mỗi thiện pháp nó đối phó với một ác pháp. Đó là nói nôm na như vậy. Mà mình luân hồi là do ác pháp. Chuyện thứ nhất, phải biết rõ, mỗi điều trong 37 Bồ Đề phần là gì.

2/ Biết rõ điều kiện, lý do nào mà 37 pháp tu đó bị sụt giảm. Và biết rõ điều kiện, môi trường nào giúp 37 đó phát triển mạnh. Mình phải biết rõ.

Trong đó dạy : Hãy đề phòng, cảnh giác những trường hợp chính mình là con mồi bị dính bẫy thiện pháp. Trong đó có nói rõ cái đó.

Cái bẫy ác pháp thì dễ hiểu rồi. Dính bẫy thiện pháp mới ghê chứ. Tôi chỉ nói hí hí chút thôi. Tức là, tu ba mớ thấy đủ rồi, hiểu ba mớ thấy đủ rồi, thấy mình hay. Giữ giới 3 mớ, chánh niệm 3 mớ, học giáo lý 3 mớ thấy mình hay. Đó là cái bẫy của cái thiện. Ngồi mà thấy mát lạnh, phỉ lạc, nhẹ nhẹ mê trong đó là bẫy của pháp thiện.

Tại sao phải rối như vậy ? Tại sao phải học nhiều như vậy ? Là bởi vì, có những người họ không cần học nhiều như vậy. Họ chỉ cần học cái hồi nãy tôi nói đó. Biết rõ thế giới chỉ là cấu tạo của 6 căn, 6 trần. Mọi thứ, cả 6 căn & trần đó đều do duyên mà có, rồi cũng do duyên mà mất đi. Khi hiểu mọi thứ do duyên mà có thì mình trừ đoạn kiến. Hiểu mọi thứ do duyên mà mất đi thì trừ được thường kiến. Đó. Đại khái như vậy. Người ta chỉ đơn giản vậy người ta tu được rồi.

Còn có những người bắt buộc phải học nhiều, là vì sao ? Hồi nãy tôi nói, có 2 hạng :

Hạng thứ nhứt, họ là cơ tánh trí tuệ. Họ chỉ chấp nhận con đường hành trì nào đó khi họ tự họ thuyết phục được họ, họ đạt đến chiều rộng, độ sâu nhất định nào đó để họ được thuyết phục. Tự họ thuyết phục được họ để họ chấp nhận con đường đó.

Hạng thứ hai, học để loại bỏ những Vvấn đề bản thân. Vì khi mình dốt quá thì trên đường tu, tự mình phải va vấp rất nhiều hoang mang, nghi hoặc. Các vị tưởng tượng, đi con đường vài cây số mà hoang mang nghi hoặc thì khó đi lắm nói gì con đường tu học. Mà tu cái gì ? Tu cái tâm, mà tâm nó vô hình vô tướng mình tu tâm với sự hoang mang nghi hoặc sao tu ? Trong khi mình chỉ đi mấy cây số mà hoang mang là thấy mệt rồi. Giờ từ điểm A tới điểm B có 8 cây số mà lòng không yên không biết cái này quẹo phải hay quẹo trái, là không được. không thể nào mà tiếp tục đi bằng sự hoang mang như vậy. Phải đứng lại, Một là hỏi người qua đường. Hai là lục tung trí nhớ, coi trước đây mình đã đi ra sao, hoặc ai đó đã hướng dẫn mình như thế nào. Và cái thứ ba, hiện đại nhất, móc gps ra, đánh địa chỉ vô. Nhưng đại khái là mình phải dẹp hoang mang nghi hoặc mình mới đi được.

Không biết quý vị sao chứ tui không thể nào bước đi.

Tôi biết một vài người quen họ có tật kỳ lắm. Đang lái xe, tôi ngồi kế bên họ đi tìm chỗ nào đó mà họ cứ chạy tới chạy lui chạy tới chạy lui, tôi nói sao không ngừng lại, kiếm chỗ đàng hoàng tấp vô, một là đi hỏi người qua đường, hỏi dân địa phương, 2 gps chứ không thể nào chạy tới chạy lui, vừa tốn xăng mà vừa mệt, vừa chóng mặt vừa nhức đầu. Không làm như vậy. Tấp vô trong lề. Họ nói « không, kỳ quá mới tháng trước qua đây, để rảo rảo kiếm » Mà mình ngồi mình đếm là họ tới lui cả

chục lần. cứ đi tới đi lui.Thấy tình hình không xong, tui nói không thể nào mình nói gần rồi chạy tới chạy lui. Ngưng. Tấp vào lề, kiếm chỗ nào đàng hoàng, được phép á, tấp vào rồi hỏi dân đi đường á. Mà hỏi cũng phải coi cẩn thận. Chỗ tui đang ở, hỏi cũng phải lựa người hỏi. Nhìn tướng nó biết nó là du khách ở xa tới, hay thấy nó dắt chó là biết dân địa phương, chứ không phải dễ đâu. Lạc đường là phải hỏi, mà hỏi ai là chuyện khác nữa. Mình thấy nó dắt con chó đi là một, hai là nhìn trang phục trên người mình biết nó dân địa phương, mà nó đeo ba lô mắt nó dáo dác giống mình là biết nó đang lạc giống mình. Không khờ đến mức mà đi hỏi đứa đang ngơ ngáo như mình là không được.
Cho nên, phải học giáo lý quý vị. Mà học mà khó quá thì :
Chuyện đầu tiên là phải nhờ thầy « Không thầy đó mày làm nên » Có thầy là sao ? Thầy là người hoặc sách, có người họ hợp với sách, có người họ hợp với thầy, có người phải cả 2. Có 3 trường hợp : một là nhờ người, có người là cần sách thôi, có người phải cả 2, vừa thầy vừa sách, rồi mới bắt đầu lướt tới lướt lui, trong kinh sách coi cái nào hợp với mình mình mới đem xuống. Bây giờ đâu cần chép, copy đem xuống, làm thẳng cái file, hợp với mình á.
Từ đó coi chỗ nào bí không hiểu thì mình tìm tòi hoặc đi hỏi thầy.
Sẵn tôi nói luôn.
Thời này, đúng là cái gì mình cũng có thể hỏi google được. Nhưng thời này, ai không biết ngoại ngữ thiệt thòi dữ lắm. Thời nào cũng vậy thôi, thời nào ngoại ngữ cũng cần nhưng đặc biệt là thời này. Lý do, hồi xưa, nó không có internet, thì thiệt thòi của mình ít. Còn bây giờ, thí dụ bây giờ, cuốn paṭisambhidāmagga, bộ tôi giảng ngày chủ nhật, mình có nhiều tài liệu để mình tham khảo, nghiên cứu lắm. Mà nó bằng nhiều thứ tiếng lắm. Thí dụ các vị đọc được tiếng Tích Lan, các vị đọc được tiếng Miến Điện, các vị đọc được tiếng Thái, các vị đọc được tiếng Anh, các vị đọc được tiếng Đức, là 5 thứ rồi, chưa kể tiếng Pali là 6 thứ tiếng. Mà nó đầy trên internet. Cho nên, nếu bây giờ mình không muốn học thầy mà học tài liệu, nó nhiều lắm.
Mà bây giờ, tui nhớ cách đây mới mấy hôm, tui ngồi dò lại bản thảo để sửa soạn in Kalama 3. Cuốn 2 chắc mấy bữa nữa có nè.
Tui không làm chuyện quảng cáo sách nha. Chuyện đó hèn mà tội lắm. Tôi nói thật một chuyện là bà con nên có bộ đó. Là bởi vì, tôi gom kinh tạng về dùm các vị mà. Tôi gom dùm. Trong lúc tôi dò lại bản thảo cuốn 3, tôi gặp bài kinh tôi rất hoan hỷ. Mặc dù trước đi đọc nhiều lần rồi, chính mình khiêng vào trong bản thảo cuốn 3, nhưng lúc dò lại vẫn thấy thích.
Trong đó bài kinh đức Phật dạy thế này : « Này các tỳ kheo một đời sống phạm hạnh đáng mơ ước chính là được tu học với sự hiện diện với bậc Đạo sư như là ta, do đó đây là thời điểm mà các ngươi phải tinh tấn chớ để sau này phải hối tiếc »
Tôi nhắc lại.
Đời sống đáng mơ ước là có bậc Đạo Sư bên cạnh. Thì dĩ nhiên hôm nay không còn đức Phật nữa rồi, chí ít chúng ta còn kinh điển, chúng ta còn rất nhiều nguồn nhân sự để chúng ta tham khảo, trên internet. Thí dụ, bên Mỹ cũng có những vị tăng, tôi đang nói Nam tông nha, Nam tông người Việt Nam, người Miến Điện, Tích Lan, người Thái, người Tàu, người Nhật. Bên Châu Âu cũng vậy. Gần chỗ chúng tôi có 2 thiền viện. Sát bên chỗ chúng tôi đi bộ cũng tới 1 thiền viện, đi xe hơi 45 phút cũng có thiền viện dòng thiền Ajahn Chah, cho nên, tôi nghĩ, nói hơi lạc đề chút. Tôi nghĩ bà con có cơ hội nên ghé đây một lần. Đừng nghĩ về đây chắc tốn kém.
Các vị về ở một mình, mướn chỗ bên ngoài, ở cho đã rồi đi chơi, bơi lội chèo xuồng, chụp hình, leo núi, chơi thác xong rồi về khách sạn, rồi đi qua mấy thiền viện đó tu. Chứ không có đụng chạm gì tới tui.
Không phải tui quảng cáo cho tui nha. Không phải.
Chỗ này đặc biệt là bà con muốn siêu muốn đọa gì ở đây cũng tuyệt vời hết. Muốn đọa là muốn chơi, shopping, muốn thể thao, muốn dã ngoại, muốn nấu ăn trong nhà,… ở đây là xuất sắc.
Muốn siêu là quý vị muốn có chỗ tĩnh tâm, học hỏi, tìm hiểu giáo lý, kiếm thiền viện để gởi thân, tự gả mình trong ít lâu ở đây có. Xuất sắc. Đây là một cơ hội rất là tốt. Vì tìm được chỗ như vậy không dễ. Nói không ngoa. Bà con có thể check internet, Beatenberg đáng được xem là một trong những chỗ đẹp nhất thế giới. Bốn mùa, các vị có thể nhìn thấy 4 mua ở đây. Mùa hè, nóng rực lửa, người mình đỏ au như con tôm luộc mà trước mắt vẫn có tuyết, nó nóng ở dưới thôi nhưng ngó lên trên

vẫn có tuyết. Chỗ tôi đang đứng là 1200m so mặt biển. Bốn mùa, đặc biệt là mùa thu, nguyên « động hoa vàng » đẹp rực rỡ.

Tại sao tôi phải lạc đề như vậy ?

Tôi muốn nói thế này, không tận dụng được cơ hội như bài kinh lúc nãy đức Phật Ngài dạy « Này các tỳ kheo, đời sống Phạm hạnh đáng mơ ước là đời sống có bậc Đạo Sư bên cạnh ». Mình giờ không có bậc Đạo Sư nhưng hôm nay các vị ở núi ở rừng các vị có thể có internet, ở núi ở rừng các vị tìm hiểu, tham khảo kinh điển một cách dễ dàng, không khó khăn. Hôm nay các vị đi đâu đó tu học không cần khiêng mang gánh vác kinh sách nặng nề. Chỉ một vài cuốn đặc biệt tâm đắc thì đem theo cho vui, phải dưới 1 ký lô còn không lên internet cái gì cũng có hết. Đừng để cơ hội qua mất.

Cơ hội là sao ? Khi đầu mình già rồi, một là không muốn học nữa. Hai là không còn nhét vào được nữa. Ba là có hoàn cảnh đặc biệt nào đó, thí dụ, sức khỏe không cho phép, nó có cái đó nữa nha.

1/ Là không muốn học nữa 2/ Là không học nổi nữa 3/ Thân xác bệnh hoạn.

Cái này mới đáng tiếc. Tôi xin nói cho những người hữu duyên. Nếu Phật pháp mà các vị nghiên cứu đến một giai đoạn nhất định nào đó, các vị sẽ thấy tiếc : Tiếc tại sao trước đây tôi không biết sớm hơn.

Như nhiều lần tôi nói. Hôm nay tôi nhắc lại chuyện đó. Đó là : Toàn bộ thế giới này là những gì anh thấy được _ The world is what you see.

Trong đầu một anh mù bẩm sinh, thế giới chỉ là những gì ảnh sờ đụng, ảnh ngửi, ảnh nghe được. Trong não trạng người điếc bẩm sinh thì thế giới này là đủ thứ hết trừ ra âm thanh. Trong não trạng của anh què cụt bẩm sinh, thế giới này hoàn toàn không giống thế giới của người có tay chân lành lặn, đầy đủ khỏe mạnh. Bởi vì sao? Từ lâu rồi ảnh đi đâu toàn bằng xe lăn, chỉ có lết, bò thôi. Cho nên, thế giới của người không tự di chuyển được không giống thế giới của người leo trèo thoải mái. Các vị phải tin chuyện đó.

Ngay lúc các vị nhức đầu, chóng mặt, nhức răng, tiêu chảy,… những lúc đó các vị nhìn thế giới nó khác một tí, từ cái khác này dẫn đến bao nhiêu khác nữa nữa. Rất nhiều dị biệt khác. Kinh Phật là cho mình cái nhìn về thế giới. Một cái nhìn mà từ vô lượng kiếp luân hồi, không phải lúc nào mình cũng có.

Không phải lúc nào cũng có Phật ra đời. Không phải lúc nào có Phật ra đời mình cũng biết chánh pháp. Nhớ 2 chữ không đó nha.

1/ Không phải lúc nào cũng có Phật ra đời.

2/ Không phải lúc nào có Phật ra đời mình cũng biết chánh pháp.

3/ Không phải lúc nào mình biết chánh pháp mình cũng có điều kiện tu học.

4/ Không phải lúc nào tu học cũng có được thành tựu như mình muốn.

Dễ sợ như vậy.

Tùy thuộc phước duyên quá khứ mà: Ta có gặp được chánh pháp hay không. Khi biết chánh pháp rồi, ta quan tâm cái gì, quan tâm kiểu nào, quan tâm bao nhiêu, và quan tâm được bao lâu.

Nghĩ cái đó mới thấy run.

Tôi nhắc lại nha.

Do phước duyên quá khứ mà có gặp được chánh pháp hay không? Khi gặp rồi, mình quan tâm cái gì? Quan tâm kiểu nào? Quan tâm bao nhiêu? Quan tâm bao lâu?

Có rất nhiều người tôi nhìn mà tôi tiếc: có sức khỏe, có tiền bạc, đầu óc thông minh, mà nghe giáo lý họ trơ trơ, họ không thấy đó là nhu cầu. Thì giờ biết sao? Không lẽ mình đè nó ra, mình cán, mình nhét, mình dzộng, mình thuồn,… vô họng nó? Chịu thua. Dầu đó là mẹ ruột, con ruột, là những người chí thân chí ái, mà khi họ đã vô duyên với Phật pháp rồi thì chịu thua.

Mà trong khi, họ không hề hiểu một chuyện đơn giản là thế này. Thế giới này tùy thuộc cái nhìn của mình mà nó ra sao. Phật pháp cho mình cái nhìn mà từ vô lượng kiếp không phải lúc nào cũng có. Dễ sợ như vậy. Giờ biết sao giờ. Giúp không được.

Tôi có niềm tin sắt son. Nếu bà con thiết tha học Phật pháp để cầu thoát khổ hoặc tò mò cũng được. Tôi tin đến một lúc nào đó các vị biết Phật pháp đến mức độ nào đó, thì chắc chắn quý vị sẽ thấy tiếc : Tại sao tôi biết trễ quá.

Các vị hỏi tôi : Tuổi nào trễ ? Xin nói rõ, nếu 7 tuổi mình hiểu giáo lý đúng mức thì 7 tuổi cũng đã trễ. Tiếc, tại sao kiếp trước tôi không hiểu để bây giờ tôi còn ở đây. 7 tuổi đó, còn không 20 vẫn tiếc, 40 vẫn tiếc, 60 tuổi càng thêm tiếc. Tiếc là vì sao cách đây mấy chục năm tôi không biết cái này. Nếu tôi biết mấy cái này đời tôi đã khác rồi, có thể tôi nghèo hơn, có thể tôi không có gia đình, có thể đời sống tôi về vật chất không ngon lành nhưng đời sống tinh thần tôi nó khác hơn nhiều.
Các vị có thể hỏi tôi : Hình như sư coi nặng đời sống tinh thần ? Đúng.
Ăn, mặc, ở, thuốc men, là 4 nhu cầu tối thiểu của kiếp người. Chúng ta chỉ cần ở mức đủ thôi. Nhưng đời sống tinh thần thì không, đời sống tinh thần bao nhiêu cũng thiếu.
Tôi nói rất nhiều lần. Giả định chúng ta có 2 người thân : 1 người cực giàu về vật chất cực nghèo về tinh thần, một người cực nghèo về vật chất và cực giàu tinh thần, thì đối với riêng tôi, từ theo quan điểm, suy nghĩ, lập trường của tôi thì : Đối với anh giàu tinh thần nghèo vật chất, tôi có thương, thấy ảnh nghèo có thương, thỉnh thoảng, tùy khả năng tôi giúp ảnh ít nhiều. Nhưng mỗi lần nghĩ về ảnh tôi thanh thản trùm mền ngủ thẳng giấc không sao hết. Người thân thứ 2 lại khác. Họ cũng là người chí thân, chí ái với tôi, họ cực giàu về vật chất nhưng họ rất nghèo về tinh thần. Tôi ngại lắm. Mỗi lần nghĩ tới họ tôi lo ngay ngáy, tôi ngại lắm, tôi không biết đêm nay nếu ảnh tắt thở thì sao ta ? hoặc anh này nếu ảnh bị cú sốc về tài chánh, tình cảm, công ăn việc làm,… thì ảnh sẽ sao ta? Chẳng hạn như mùa covid này, ai cũng có thể ra đi được hết.
Đối với người có đời sống tâm linh, có thành tựu nhất định về tinh thần, tôi yên tâm lắm. Tôi rất yên tâm. Nếu đó là người chí thân của tôi. Nếu là người dưng thì kệ cha nó. Nó sống chết sao mắc mớ gì tôi. Nếu đó là người thân tôi thì tôi lo lắm. Nếu đó là người có đời sống tinh thần ngon lành, có những thành tựu tâm linh thì nghĩ tới họ tôi chỉ có vui thôi. Có cái này, ngại ngại « chết cha, không biết trời tuyết vậy chả sống trên sao ta ? Chỗ đó chả có rau tươi ăn không ? không biết mỗi ngày có uống đủ nước lọc không ?... » Đó. nhiều lắm, tôi nhớ chút, tôi viết cái email nhắc 2, 3 điều là xong. Đó là người tôi thương, mà giàu về tinh thần. Còn cái thứ nghèo tinh thần thì vô phương, cứu không nổi.
Tàu nó có câu này, hồi nhỏ tôi đọc tôi sốc tôi không tin tôi nghĩ người ta nói quá. Giờ già tôi thấy câu đó tôi tin : « Chém đầu một ngàn viên dũng tướng ngoài trận dễ hơn thay đổi cách suy nghĩ một thằng ngu »
Tôi nghĩ cái gì ghê vậy ta. Mình ngồi nói chuyện, giải thích hồi nó cũng hiểu chứ làm gì ghê vậy. Nhưng mà không. Tuổi này tôi thấy câu đó đúng. 1000 viên tướng nghĩ ghê nhưng mình có thể dùng tiền bạc mua chuộc, mỹ nhân kế, ly gián nội bộ, đâm thọc cho nó tan rã nội bộ, hoặc bí quá lấy cha trái bom nguyên tử liệng cái đùng chết sạch. Nhưng thay đổi suy nghĩ thằng ngu thì tôi quỳ tôi lạy. Vô phương.
Tại vì 1000 viên tướng mình muốn giết, dù nó khó nhưng nó có cách. Khó bằng trời nhưng miễn là có cách thì vẫn gọi là dễ, hơn thằng kia. Thằng kia là vô phương. Nó đã không thích Phật pháp, nó đã không thiết tha Phật pháp, không bận tâm chuyện đời sau kiếp khác, không quan tâm thiện ác, không quan tâm đời sống tinh thần thì bây giờ làm cái gì ? Mỹ nhân kế hả ? Không được. Mua chuộc tiền bạc ? Không được. Kêu xã hội đen xăm mình tới làm việc ? Không được. Lấy bom dội trên đầu nó ? Cũng không được. Vì nó nghĩ vậy đó, không có cách nào hết.
Trong khi 1000 viên tướng kia xách nguyên trái tròn tròn liệng cái đùng là sạch bách, tôi hứa. Thế giới có người làm được. Tôi không làm được, quý vị không làm được nhưng có người làm được. Xách nguyên trái liệng xuống kiểu Hiroshima là nó chết sạch. Nhưng suy nghĩ thằng ngu là tui quỳ tui lạy. Vô phương.
Cho nên : Phật lực vô biên, Phật trí vô lượng, Phật tâm vô cùng mà không độ được người vô duyên. Chư Phật đó, bao nhiêu chư Phật ra đời. Mỗi vị Phật đều có : Phật lực vô biên, Phật trí vô lượng, Phật tâm vô cùng. 3 cái vô đó không thể nào đọ được cái vô duyên của thằng vô phước. Chư Phật ba đời 10 phương hàng tỷ vị đó cũng không độ nổi. Một tỷ. 1000 tỷ độ cũng không nổi. Vì bản thân nó đã vô duyên rồi thì không ai độ được hết.
Cho nên, « chém đầu 1000 viên dũng tướng ngoài trận dễ hơn thay đổi suy nghĩ một thằng ngu » càng già càng thấy cái đó đúng. Nó đã nghĩ vậy là chịu thua.

Cho nên, sáng nay cái tôi thiết tha các vị một chuyện thôi. Vắc xin không ai muốn đưa vai mình cho người khác chích, mà vì sợ covid mà bao nhiêu mũi cũng ráng mà lụi. Phải lụi thôi. Chẳng những giờ nó chích ở vai mà giờ nó kêu le lưỡi nó chích là cũng phải chịu. Tôi nghĩ tôi nói này nhiều vị rùng mình. Mà giờ các vị có chích không ? Chứ tui là tui phải le rồi đó. Giờ nó nói không, chán rồi, không chích vai nữa, le lưỡi chích phát, thì tôi nghĩ chắc cũng phải le thôi. Mặc dù nó có vãi ra quần tôi cũng phải le thôi. Nó nói chích cái nó mới ngừa omicron khỉ mốc gì đó. Tôi phải le thôi. Hổng le chết sao.
Chuyện nhẹ nhất. Mới mấy hôm tôi về Đức khám định kỳ. Sẵn tôi tìm một ít món nhu yếu. Bước vô chuyện đầu tiên nó hỏi tôi có giấy chứng nhận vắc xin không ? ghê hông ? Tui thấy nản rồi. Quẹo vô chỗ khác, vô mua chai nước, mới vừa quẹo vô, nó hỏi, mày uống đây hay uống ở ngoài? Tôi dòm thấy cũng vắng, tôi nói uống ở đây, nó hỏi có cái đó không ? Cho nên, bây giờ nó có kêu le lưỡi cũng phải chích. Vì giờ không chích là không đi đâu được hết.
Ở đây tôi biết có anh Phật tử, không biết ai tuyên truyền ảnh, ảnh nói chích vô như vậy thứ nhất là không ngừa được, trời kêu ai nấy dạ, ảnh còn thêm : nghiệp kêu là phải ừ thôi. Thứ hai, Chích vậy để di chứng về sau, trước mắt nó ngừa về lớn tuổi bla bla. Cuối cùng là, ảnh không chích, bạn gái ảnh không chích, ảnh thấy ảnh quyết định sáng suốt. Ít nhất là không bị đau, ảnh thấy ảnh thông minh. Nhưng cách đây mấy hôm nó mới lòi ra một chuyện : Giờ người nhà ảnh gặp ảnh người ta cũng ngại nữa. Từ hồi có vụ omicron là người ta đã ngại ảnh rồi, người nhà là đã chạy mặt ảnh, giờ ảnh đi ra hàng quán tiệm tùng nó đòi cái đó ảnh có đâu mà đưa.
Thậm chí, chúng tôi bị một lần, ngay dưới chân núi này nè. Đi với Phật tử, vô quán nước, quán nước có view cực đẹp, đẹp như tiên vậy đó. Mới vừa bước vô, 7 mạng, nó hỏi giấy chứng nhận. Chứng nhận không phải bằng giấy mà họ gửi mình chụp để trong phone. Tưởng sao, mình móc ra đưa. Nó hỏi có ID, có giấy tờ nào có hình xác nhận giấy đó của mình không ? Lỡ của thằng Tí thằng Tèo lấy xài rồi sao ? Mà tôi đâu có nhớ, thế là Thất tử Toàn chân phải rời khỏi cổ mộ đâu có tiếp tục uống nước được.
Các vị thấy phiền chưa ?
Khổ lắm, phiền lắm mà phải cắn răng mà lụi, lụi đâu cũng phải lụi hết.
Cho nên, Phật pháp cũng vậy.
Khi anh có nhu cầu về tâm lý, về tu học giải thoát, thì anh phải chịu cực, chịu khó. Nghe chịu cực nhiều người họ sợ lắm.
Người có túc duyên giải thoát, chuyện học Phật pháp chỉ đem lại cho họ sự an lạc thôi. Biết nhiều an lạc. Điều thứ hai, khi nó là nhu cầu mình càng đi mình thấy nó dễ hơn.
Tôi nói chuyện nhỏ xíu thôi.
Thí dụ, tiếng Hán, người không biết nhìn giống canh hẹ ngán lắm. Người nào học biết cái này. Nó có phép lục thư. Là sao ? Học về cấu tạo tiếng Hán. Thí dụ : 1 nét chữ nhất, 2 nét chữ nhị, 3 nét chữ tam. Thí dụ vậy. Mình thấy chữ « nữ » có mấy nét ? có 3 nét. Buổi đầu hơi khó à. Mình không biết chữ nữ viết sao, không biết chữ hựu viết sao, không biết chữ tâm viết sao, bắt buộc phải học.
Nhưng khi mình học được chữ 'nữ', chữ 'hựu', chữ 'tâm' rồi thì mình được chữ thứ tư. Thí dụ
Nữ (phụ nữ) + Hựu (anchor) = nô + tâm = nộ (giận).
Nó hay vậy đó. Nó cứ cộng trong toán kêu lũy tiến. Học kiểu ao bèo, một mét vuông nó nở ra, một đêm nó đầy ao thôi.
Đây cũng vậy Phật pháp buổi đầu ngán lắm. Nhưng nếu mình có nhu cầu, học 1, 2, 3 ráng đi, 3 cái này cộng lại nó ra cái thứ 4. 4 cái này cộng thêm cái thứ 5 ra cái thứ 6. Cộng hoài đến lúc nào đó mình có đủ vốn liếng tự tu được. Tự đây có nghĩa là gì ? Tự đây không phải thành Độc Giác mà tự đây có nghĩa là có thể thanh thản, thoải mái tìm vào kinh sách không có khó khăn như trước đây. Càng học càng thấy lý thú có cơ hội đặt chân vào khu rừng tâm tưởng, khu rừng bản thân. Có nghĩa là vô số rối rắm bản thân trước đây mình không biết. Bao nhiêu vấn đề bản thân phức tạp mình không biết.
Tôi nhắc lại lần nữa.
Tôi chưa bao giờ, không bao giờ kêu gọi quý vị cuồng tín tin chắc 100% cái gì có trong kinh đều sống chết phải tin, không cần logic, không cần lý luận. Tôi chưa bao giờ nói cái đó.

Tôi cũng sẵn nói luôn. Tôi cũng có 1 núi nghi hoặc về giáo lý, không phải không có, tôi đâu phải thánh, đâu phải Toàn Giác đâu, có một núi, nhưng có điều thế này. Có 2 cách giải quyết sự hoang mang :
1/ Mình thấy nó cần tìm câu trả lời thì giải quyết bằng đi tìm lời đáp.
2/ Mình thắc mắc mà mình xét thấy không cần thiết hoặc ngay bây giờ không phải lúc thì để sang một bên.
Như vậy thì có 2 cách giải quyết thắc mắc. Một đi tìm câu trả lời ; hai để nó qua một bên. Cứ vậy rồi đi tiếp.
Chuyện nữa là : Khi ý thức tấm thân này là gánh nặng, tấm thân này là khổ. Phải ý thức được như vậy thì tự nhiên, mỗi vấn đề giáo lý gỡ cho mình một cái khổ.
Trong room thế nào cũng có người thắc mắc, ủa, tôi sống mấy chục năm, tôi đâu thấy thân này là khổ, mà bắt tôi thấy thân này là khổ, làm sao tui chấp nhận được ?
Dạ. Tới chỗ này thì phải qua hành trì. Phải sống chánh niệm, chứ lý thuyết nhiều cái lý thuyết không giải quyết được.
Anh muốn làm gì trong giáo pháp này, chuyện đầu tiên là anh phải thấy Mọi hiện hữu đều là khổ. Cái này tôi nói riết tôi mòn cái mỏ luôn. Nhưng mà, muốn thấy cái đó phải sống chánh niệm.
Chánh niệm là gì ? Làm gì biết nấy. Tất cả: Hoạt động lớn bé, tâm trạng, cảm xúc đều phải được ghi nhận. Mình đang khó chịu, mình đang dễ chịu, mình đang giận, mình đang tham. Biết rất rõ.
Với cái biết đó, các vị sẽ rút ra kinh nghiệm, mà tôi chỉ nói thôi chứ lúc đó các vị phải tự thấy các vị mới thấm. Chuyện đầu tiên, thấy trong 1 giờ thấy cái ác nhiều hơn cái thiện, suy nghĩ tầm bậy nhiều hơn suy nghĩ đàng hoàng sạch sẽ; Thứ hai, thấy cái khó chịu nhiều hơn cái dễ chịu; Cái thứ 3, mới ghê, cái thứ 3 mới gần 'ồ thì ra mình là đồ ráp'. Mình tên là Lê Thị Hồng Gấm 38 tuổi, đó là cuộc đời gọi mình vậy. Chứ thật ra, không hề có con Loan con Cúc con Gấm, con Hương gì hết. Tất cả chỉ là sự lắp ráp của thiện ác buồn vui. Cái trước không phải cái sau, cái sau không phải cái trước. Nhưng mà có thể là do tụi nó giống nhau, nó tiếp nối nhau mà mình ngờ rằng có 1 cái duy nhất kéo dài từ giây phút này qua giây phút khác. Thế là mới có cái ngộ nhận tôi vừa buồn 15 phút, tôi vừa vui 15 phút, tôi vừa sung sướng 15 phút, tôi vừa đau đớn 15 phút.
Thứ nhất, không có cái tôi rồi. Nó là đồ ráp mà.
Thứ hai, không bao giờ có cái vui buồn nào liên tục 15 phút mà nó biến diệt liên tục trong vô số sát-na mà vì nó tiếp nối nhau với tốc độ nó quá lẹ đi, nên mình tưởng là 1 chứ nó từng cái chấm chấm thôi. Nhiều cái chấm ráp lại thành bức ảnh, mình gọi là bức ảnh đẹp. bức ảnh đó mình tóc dài, mặc áo trắng áo nâu, mình mang giày boot, mình mang kiếng cận, mình mang kiếng màu, … mình cứ tưởng. Thật ra. Rọi lớn nó 1000 lần thì nó không còn kính màu, không còn dây nịt, khăn choàng, không còn áo tím áo nâu mà nó chỉ là những chấm chấm thôi.
Cái này hành giả mới thấy được. Quán chiếu như vậy mới thấy thân là khổ, thân này là gánh nặng. Chứ còn nếu không thực tập trong thực tế thực tiễn thì đừng hòng. Tối ngày cứ nghe nói « phải thấy thân này là khổ, thân này là gánh nặng » nhưng mà mình không có tu tập chánh niệm không có dịp thấy đâu quý vị. Có sống chánh niệm các vị mới thấy thân này là gánh nặng thiệt.
Nặng là sao ?
Ăn phải đánh răng, ngủ dậy phải đánh răng, mỗi ngày phải tắm, ở dơ lắm, mùa đông cũng phải 1-2 ngày tắm. Áo quần không tắm cũng phải thay. Là gánh nặng rồi. Không ăn thì đói, ăn nhiều thì nặng. Không uống thì khát, uống nhiều phải bài tiết. đó là gánh nặng. Nặng lắm quý vị. Người lúc cũng có mùi, da khô, gàu, chấy,… luôn luôn và luôn luôn. Nhà cửa phải luôn luôn dọn dẹp chứ ở không được. Mà bao nhiêu gánh nặng, nhà cửa ở đâu nó ra ? Do cục thịt mấy chục ký này ra.
Nếu không có cục mấy chục ký này thì không có xã hội, không có thế giới không có bao nhiêu phức tạp mình thấy. Chính vì mấy chục ký này nè nó mới có bệnh viện, bảo tàng, nhà hát. Phải có đứa chịu nghe, thì có người mới chơi nhạc. Có đứa chịu nhìn người ta mới vẽ tranh. Có đứa bị bệnh người ta mới làm bệnh viện. Có đứa ăn uống người ta mới làm chợ thực phẩm,… Tất cả là từ cục mấy chục ký lô này. Cục này, ngày nào nó cũng có vấn đề hết, nhẹ là bài tiết, bất tịnh, ăn uống. Còn nặng là bệnh này bệnh kia, cuối cùng nó đi đến chỗ già, cuối cùng nó nằm liệt, rồi nó chết. Còn không nữa nó kết thúc bằng tai nạn, bạo bệnh nào đó. Cái đó là khỏi nói rồi. Đó là gánh nặng.

Tôi nói hơn 1000 lần. Nếu tôi thò tay bấm nút qua xác khác là mình bấm rồi. Tại vì mình không phải hành giả tứ niệm xứ, mình quên đi, mình lo chăm chút xác mấy chục năm cũ xì. Nội mình nhìn một người già là mình đã thấy, mỗi phút trôi qua họ khổ biết bao nhiêu. Nếu chúng ta bấm nút đổi xác mới là đổi liền.
Như tôi bây giờ nếu bấm cái mà tôi trở thành làn khói là tôi bấm liền. Tôi khoái vất vưởng như làn khói đầu ghềnh cuối bãi, tôi khoái lắm. Tôi khoái từ ngọn núi này, làn khói bay qua ngọn núi kia, từ hồ lên núi, từ núi nó xuống thung lũng, tui mê cái đó lắm, chứ tui sợ cục mấy chục ký này lắm. Tui biết chắc chắn trong vài tháng, vài năm, 20 năm, 30 năm nữa cục thịt mấy chục ký này chắc chắn có lúc nó vỡ nợ để tui đi chứ, chứ đâu có khơi khơi mà tui đi được. Tui biết chắc chắn 1000% là có lúc tui phải đối diện với thân xác mà tôi chán sợ ê chề. Chắc chắn. Giờ tui còn đi được, tui còn tự chăm sóc tui được. Tui sợ có ngày đi phải nhờ người đẩy xe hoặc tệ hơn là không đi luôn, cứ nằm vậy ú a ú ớ, chảy nước miếng, nói chuyện bằng ánh mắt, ngứa gãi không được.
Tôi còn biết nhiều chuyện động trời. Những nhà già bên Mỹ, tụi Mỹ đen nó ác lắm, nó hầu nó bực, nó lén lén nó nhéo, nó làm đủ thứ, không lại dấu vết. Nó sợ để lại vết bầm thì nó không dám, mà nó nhéo, nó ngắt, nó xô, nó đẩy, nó nói nhiều câu trời ơi đất hỡi, nó ghét nó tạt nước vào mặt mình cũng được nữa. Mà người ta không tin, người ta nghĩ Mỹ là xứ pháp trị. Chuyện đó có. Nó làm sao không để lại dấu vết thôi, mà mình nói đâu được. Dĩ nhiên nó chỉ làm cái đó cho người già, người bệnh không có khả năng tố giác thôi. Khổ vậy đó.
Mà giờ thì chưa. Chưa thấy quan tài chưa đổ lệ, chưa có sợ. Cho nên, chuyện quan trọng là : Muốn học giáo lý là phải thấy nhu cầu học giáo lý. Muốn có nhu cầu đó là Phải thấy rằng mình đang trong tình trạng cần được giải thoát. Tại sao cần được giải thoát? Là bởi vì nó là một gánh nặng, mà muốn thấy nó là gánh nặng thì anh bắt buộc Phải sống chánh niệm. Dầu mình tệ lậu cỡ nào cũng phải tin một điều: Sống sướng không bằng chết sướng. Tệ cách mấy, ngu cách mấy cũng phải nhớ cái đó. Sống sướng cách mấy cũng không bằng chết sướng. Chết sướng là sao? Là ra đi trong sự thanh thản, bình tĩnh, không sợ hãi, không tiếc nuối. Tôi nhắc lại lần nữa. Sống sướng không bằng chết sướng. Muốn có chết sướng là phải sống đàng hoàng. Sống đàng hoàng mới có cái chết sướng.
Bữa nay bài giảng này tôi không biết đề tài gì, nhưng đó là những gì tôi thiết tha gửi đến bà con và mong trong mùa covid này chừng đó là cái đủ để bà con bỏ túi.
Chúc các vị một ngày vui./.
[07/12/2021 - 05:42 - caoxuankien]
Bài giảng zoom 06/12/2021
Thấy quý vị là thấy sung sướng rồi, bên đây nó lạnh dữ lắm. Bên Thụy Sỹ có khả năng cuối năm này chích vắc xin mũi 3. Pfizer, moderna, bên Việt Nam có Sinopharm, mỗi cái tùy cơ thể mỗi người mà nó có phản ứng khác nhau. Tôi chích pfizer tôi không bị giật, mà tôi nghe mấy người chích moderna họ bị giựt.
Tui đâu thích chích mà họ kêu chích mũi 3 cũng ráng đi chích. Tại sao vậy ? Nguyên nhân sâu xa nhứt là sợ chết, nguyên nhân gần là mình không chích đi đứng rất là khó. Thí dụ, tiệm tùng quán xá mà mình bước vào có nhiều chỗ họ chỉ bắt mình đeo khẩu trang thôi, nhưng có nhiều chỗ họ bắt xuất trình chứng nhận mình đã chích vắc xin mũi 2, không muốn chích nhưng phải chích, để có chứng nhận đó đó.
Các vị để ý không, tôi bắt đầu bài pháp bằng cách nói tới vắc xin. Có nghĩa là mình không thích chích, mà vì lý do đặc biệt mà phải chích. Đây cũng vậy.
Giáo lý trừ người có túc (= xưa) duyên quá khứ (tiền nghiệp), họ thiết tha với giáo pháp, vừa nghe giáo pháp là họ muốn tìm hiểu, khi học thì họ thấy hoan hỷ.
Trường hợp thứ 2, mình không lập tức hoan hỷ trong giáo pháp nhưng vì nhu cầu tu học thì phải ráng học.
Vì trong kinh có kể, những hạng người có mặt trên đời này. Có người tu tập vì sợ ác, có người tu tập vì thích điều thiện. Đây là lý do vì sao khi Thế Tôn thuyết tạng A Tỳ Đàm trên cõi trời, chuyện đầu tiên là Ngài nhắc pháp thiện trước. Đối với chư thiên trên đó, chuyện đầu tiên phải cho họ nghe pháp thiện. Vì trên thế giới chư thiên không phức tạp, nhiễu nhương, rối rắm, bạo hành, bạo lực, tội lỗi nhiều như cõi mình. Nên đối với chư thiên, chưa gì hết mà nói điều ác, điều xấu, điều bất thiện

là họ sốc. Đối với cảnh giới chư thiên họ thích nghe điều thiện trước. Còn cái ác với chư thiên họ xa lạ lắm. Mặc dù nói tới phiền não thì họ hiểu nhưng nói tới cái ác : sát sanh, trộm cắp, hoặc quả xấu của sát sanh, trộm cắp là bệnh tật, yểu mệnh, nghèo khó,… họ nghe họ không hiểu,đối với họ mơ hồ lắm.
Nhưng cõi người mình cũng có 2 hạng. Có người đẻ bọc điều, đẻ ra ngậm thìa vàng, xuất phát từ vạch đích thì họ nghe pháp cũng phải cho họ nghe cách riêng. Còn những người từng trải qua những hoàn cảnh, họ từng kinh qua chuyện đau lòng (byasana) thì họ cần nghe giáo pháp theo cách khác nữa.
Cho nên, chúng sanh ở đời có 2 hạng. Hạng không tu mình không nói, nói hạng tu á :
(1) Tu vì sợ nhân ác, sợ quả ác, quả xấu.
(2) Có người tu vì hoan hỷ điều thiện, thích thú trong nhân thiện, quả thiện.
Đa phần chúng sinh do sợ ác nhiều hơn thích điều thiện. Dù hưởng quả thiện ai cũng thích nhưng nếu bỏ lên bàn cân, số người sợ quả xấu nhiều hơn số người thích quả lành. Các vị tưởng tượng đi. Mình có thể nghèo chút cũng được, không cần phải giàu mà sợ nhất là sanh ly tử biệt, bệnh hoạn, tùm lum nói chung chuyện xấu, tù tội, thị phi, tai tiếng,…họ sợ lắm. Cho nên đó là động lực để họ tìm đến Phật pháp.
Cũng giống như hồi nãy tôi nói.
Đưa cái vai cho người ta chích không ai thích thú hết trơn mà vì có lý do đặc biệt nào đó mà mình phải cắn răng mình chích, hết mũi 1, tới mũi 2, rồi mũi 3.
Vì 1 trong 2 lý do: Sợ quả ác hoặc thích nhân thiện, quả thiện mà người ta tìm đến Phật pháp.
Có chuyện tôi muốn nói. Hễ nói đến Phật pháp là mình nói đến kinh – kệ. Cái này chúng tôi nói theo tinh thần của puggalapaññatti nha nhưng nói bằng hình ảnh, ngôn ngữ của người hôm nay. Trước hết tôi nói chuyện của mình trước đi.
Hễ nói chuyện tu học, ai cũng nói kinh kệ. Nhưng tôi nói cái này các vị nghe các vị giật mình nè. Trong chúng ta : 1/ có người có kinh không có kệ, 2/ Có người có kệ không có kinh, 3/ có những người có cả kinh lẫn kệ ; 4/ Có người không có cái nào hết.
1/ Có kinh không kệ là sao ? Là có lòng tu/ những cuốn kinh nhưng không có kệ. Chữ kệ có nhiều nghĩa : kệ ngôn, kệ là mặc kệ, kệ là giá sách, nói theo bộ puggalapaññatti thì, có lòng tu nhưng không dọn sẵn bối cảnh, môi trường, điều kiện thích hợp để tu, nghe ai ngồi thiền, nghe ai xuất gia thì thích nhưng thích để đó chứ không dọn lòng, nghe ai học giáo lý cũng thích nhưng không dọn lòng để học. Tức là họ có tâm tu, tâm học nhưng không dọn lòng, không tự tạo điều kiện, bối cảnh để tu học. Hạng này là có kinh mà không có kệ, có sách không biết để đâu.
2/ Có kệ không có kinh. Có nghĩa là, họ là tăng ni, tu sĩ, cư sĩ, nhà có phòng thờ, có tủ kinh, có tượng Phật, chuông mõ,… đầy đủ, là họ có bối cảnh mà lòng tu không có là có kệ, mà không có kinh. Họ có giá sách mà không có gì để chứa trong đó. Họ có bối cảnh, có môi trường.
3/ Có cả 2 = có lòng tu & tự tạo bối cảnh, môi trường.
Puggalapaññatti đức Phật dạy :
(Hạng 1) Có loài chuột sống ở hang mà ở hang của người ta, làm sẵn nó vô nó ở, hạng này giống như nghe người ta giảng tới đâu tu tới đó chứ không có trau dồi kiến thức giáo lý. Là ở trong hang người khác chứ bản thân không tự đào hang. Người ta bày nhiêu thì làm nhiêu. Gặp người ta dạy niệm Phật, niệm hơi thở thì về niệm Phật niệm hơi thở. Người ta dạy niệm tâm từ dạy sao làm vậy, không trau dồi kiến thức giáo lý. Hạng này gọi là chuột ở hang mà không đào hang.
Hạng 2 đào hang không ở. Có nghĩa là, làm hang cho đã mà đi lông bông không vô hang ở. Có những người trau dồi kiến thức giáo lý, hoặc nói thêm chút nữa là cũng tự tạo môi trường, tạo hoàn cảnh ngon lành nhưng để cho vui thôi. Có rất nhiều vị tăng ni cũng ở chốn già lam phạm vũ thanh tịnh nhưng trang bị phòng thiệt đẹp mà để chi ? để uống trà, chơi lan. Có. Vô Facebook gặp hoài. Đã vậy còn khoe nữa chứ. Kiếm đâu mấy gốc lũa. Trong room biết lũa không ? Lũa là mấy gốc cổ thụ danh mộc, thợ nó đem về mài dũa, đánh bóng lên, không biết mua hay người ta cho, tha về thất, bày mâm trà, trên cũng để tượng Phật tượng Bồ Tát, kế bên để tủ kinh cho vui, suốt ngày ra uống trà ra tưới lan rồi vô uống trà. Tự nhận là tu. Hạng này là có hang mà không ở, tức là có trú xứ ngon

lành, thậm chí giáo lý biết này biết kia nhưng mà không đời sống tương ứng với cái mình có, không tương ứng với cái mình học, môi trường mình ở. Hạng này là có hang mà không có ở.
Hạng thứ 3, có cả 2, có hang và ở hang.
Hạng thứ 4, khỏi nói rồi, không có hang, không thèm ở hang luôn.
Tôi trở lại đề tài buổi giảng hôm nay.
Có 2 hạng người tìm đến giáo pháp này:
1/ Đến với giáo pháp vì sợ nhân ác, quả ác mà tu.
2/ Thiết tha với nhân lành, mong mỏi quả lành mà tu.
Phải có lý do, động lực tâm lý vậy mình mới tu học được.
Buổi sáng hôm nay cái chính không phải tôi nói vụ kinh kệ, mà tôi muốn nói chuyện khác.
Trong thời gian này chúng tôi giảng đồng thời 2 lớp : intensive và đại chúng thứ 2. Có bà con nhắn chúng tôi biết họ đuối sức rồi, họ theo không nổi. Họ không nhận mà tôi biết. Họ không có căn bản mà từ hồi đầu tôi đã hò hét, nhớ thuộc lòng, nhớ nắm cái này cho chắc rồi mới đi nữa. Nhưng mà họ cứ ham đi xa, đi nhanh, cuối cùng bây giờ họ bị hổng chân, hụt chân. Họ còn than riêng « sao kinh nói thời đức Phật nghe đơn giản quá, nghe một câu là đắc liền còn giờ mình phải học nhiều quá vậy là sao ? » Rồi. Con nghe mấy vị khác người ta đâu rắc rối khó hiểu, khó nhớ như cái room này của mình.
Tôi nhớ. Tôi trả lời thế này.
Có 2 hạng người tìm đến giáo pháp này mà chuyên tâm học giáo lý :
Hạng 1 : Vì túc duyên tiền nghiệp họ là bậc trí tuệ, họ không dễ dàng chấp nhận đường lối tu học nào mà không thông qua sự thấm thía, tìm tòi, nghiên cứu, cặn kẽ, chi tiết, sâu rộng. Họ không chịu. Mà họ phải đi kiểu chi ly rõ ràng họ mới theo con đường đó. Đó là hạng người do cơ tánh là bậc trí tuệ, đa văn.
Nhưng nó có hạng thứ hai phải học giáo lý. Vì vấn đề của họ nhiều quá. Khi mình không học giáo lý, mình thấy sướng thiệt. Tại có nhiều vị thầy cũng xúi là tu chỉ có một pháp môn « giữ tâm rỗng rang » « Cư trần bất nhiễm, đối cảnh vô tâm… » vậy đó. Nghe thì sướng thiệt. Nhưng xếp bằng ngồi lại mới thấy tùm lum chuyện. Nó hoang mang nghi hoặc, phân vân, hoài nghi đủ thứ chuyện hết.
Chuyện đầu tiên, mình ngồi xuống mình không biết được, tâm vô hình vô tướng mình không biết nó nằm ở đâu. Mình ngồi xuống một cái là nó lăng xăng nó nghĩ tùm lum hết. Khi mình kịp nhận ra nó đang phóng thì mình không biết làm sao kéo nó về. Mặt mũi cái tâm mình đâu có thấy nó đâu.Người học giáo lý thì biết « đây là tham, đây là sân, đây là ngã mạn, đây là bủn xỉn, đây là ganh tỵ,… » Đơn giản biết bao nhiêu. Còn đàng này, không học. Cứ nghe lời thầy, xếp bằng lại, giữ tâm rỗng rang. Nghe thì khoái thiệt. Nghe đơn giản. Nhưng không được.
Chưa kể, học ba mớ mới nhận ra một chuyện nữa: Không học thì không biết gì, không biết gì thì mình tưởng mình không có gì thắc mắc. Khi mình không biết gì và mình tưởng mình không có gì thắc mắc là mình ngon mà mình quên chuyện thế này. Ở đời, có người không thắc mắc vì họ thông. Còn hạng 2 là không biết gì lấy gì thắc mắc.
Cho nên, lúc đầu, khi chưa gặp chuyện mình thấy mình không thắc mắc gì hết, mình tưởng mình thông rồi. Bây giờ mình học lời thầy 1-2 pháp môn đơn giản là được rồi. Nhưng mà không có yên đâu. Khi mà ngồi với riêng mình nó nhận ra đủ thứ chuyện hết. Thí dụ, mình hoang mang không biết như mình là hà tiện hay tiết kiệm, người như mình vậy là rộng rãi hay hoang phí, không biết mình sòng phẳng hay nhỏ mọn,… Thí dụ bây giờ mình bị người ta chơi gác hoặc mình thấy người ta chơi lấn mình để mình tốn kém hơn người ta là mình chịu không nổi, từ chỗ ngồi, miếng ăn, ly nước, mình thấy người ta gác mình chịu không nổi, mình phải lên tiếng phản ứng.
Nếu mình là người không tu học thì thôi. Bỏ lún. Nếu có chút huệ căn, cũng phải biết nghĩ lại chớ, mình thắc mắc « ủa cái đó là sao ta ? cái đó là mình sòng phẳng hay nhỏ mọn ? » Vì đối với người có học họ biết rõ, cái đó là nhỏ mọn hay cái đó là sòng phẳng, công bằng. Có những người họ yêu sự công bằng, không chịu sự áp bức. Nhưng cũng có trường hợp do mình nhỏ mọn, mình toan tính li chi lút chút. Nếu học giáo lý nó khỏe quá rồi. Đằng này không học giáo lý, cho nên mình mù tịt không biết gì về mình hết.

Cho nên có 2 hạng người tìm đến giáo pháp này mà học giáo lý. Hạng thứ nhất, là do bản tính trí tuệ, họ chỉ chấp nhận con đường hành trì nào mà bản thân họ đã có tìm hiểu, đã có đào sâu, mở rộng, bản thân họ, tự họ tìm thấy sự thuyết phục đâu đó ở giáo pháp thì họ mới theo.
Hạng thứ hai, phải học giáo lý để giải quyết những vấn đề rắc rối của mình. Đây chính là nội dung tôi giảng sáng nay.
Thật ra các vị biết. Nhiều lần và rất nhiều lần tôi nói.
Con đường giải thoát nếu nói nó rắc rối cũng được, mà nói nó đơn giản cũng được. Tùy căn tánh của mình thôi. Con đường giải thoát, nó giống con đường rừng vậy đó. Quý vị nghe « con đường rừng » là quý vị hiểu rồi. Con đường rừng là con đường nằm trong rừng, mà con đường đó nó đưa mình ra rừng hay đưa mình vào rừng là do mình quay mặt về hướng nào. Chỉ vậy thôi.
Đang có mặt trên con đường đó, mà mặt mình đưa ra bìa rừng có nghĩa là mình đang đi ra đó. Còn đang có mặt trên con đường rừng đó mà mặt mình đang nhìn sâu vô trong rừng có nghĩa là mình đang đi vào chứ không phải đi ra. Thì con đường tu học đơn giản như vậy.
Có người, do căn tánh họ đơn giản lắm. Họ chỉ hiểu chuyện rất đơn giản thế này : Toàn bộ vũ trụ chúng sinh chỉ có 6 căn, 6 trần, do không hiểu mọi thứ do duyên mà có, rồi cũng sẽ mất đi nên họ mới tham thích bám chấp cái này cái kia. Do không hiểu mọi thứ do duyên mà có có rồi lại mất đi cho nên họ mới bất mãn cái này cái kia.
Hễ có tham thích thì có theo đuổi, tìm kiếm, tầm cầu, xây dựng, đầu tư và đương nhiên là khổ, khổ lụy trùng trùng. Hễ có bất mãn thì có tống khứ, trốn chạy, từ khước. Mà các vị biết mấy chuyện này đâu có dễ làm. Đâu phải mình đi tìm cái mình thích mà đơn giản đâu, mà chạy trốn cái mình ghét mà đơn giản đâu. Giờ tôi muốn chạy trốn cái thân xác bệnh hoạn, già khú của tôi, đâu có được. Tôi muốn chạy trốn hoàn cảnh nghèo khó của tui đâu có được. Hoặc giờ tôi muốn theo đuổi cái gì đó, ước mơ gì đó. các vị biết mà, trong room trên 18 tuổi các vị biết mà, muốn theo đuổi cái gì đó không phải dễ.
Muốn có tiền bạc, nhan sắc, sức khỏe như ý, muốn có uy tín, quyền lực, chức vụ, tình cảm,… đâu có dễ. Có nhiều chuyện là bất khả thi, impossible, rất là khó, thậm chí không được.
Mình chỉ hiểu cái đơn giản thôi. Thế giới này nó khổ vì nó không hiểu mọi thứ chỉ nằm gọn trong 6 căn 6 trần và không hiểu : Mọi thứ do duyên mà có có rồi phải mất. Từ đó mới có thích cái này ghét cái kia và có thích ghét thì có theo đuổi, tìm kiếm, trốn chạy, từ chối,… Mà khi tìm không được là khổ, trốn chạy không được cũng là khổ.
Tu tập niệm xứ là gì ? Sống chánh niệm với mình. Không đặt vấn đề cái này là ngọt, cái kia là đắng. Không đặt vấn đề chạy trốn cái này hay đi tìm cái kia. Đơn giản vậy thôi. Nhưng hầu hết chúng sanh không có đơn giản như vạy. Lúc làm biếng học nghe cái này đơn giản thì ham lắm.
Xếp cái chân vô là nó nảy tùm lum chuyện trong đầu. Như hồi nãy tôi nói, hoang mang nghi hoặc bao nhiêu là vấn đề. Chỉ riêng chuyện đời sống thường nhật của mình thôi là đã có biết bao nhiêu vấn đề để mình hoang mang nghi hoặc, nói gì còn chuyện khác.
Xếp cái chân vô là cái đầu nó nghĩ chuyện trên trời dưới biển. Tại sao người kia họ lại cư xử với mình như vậy. Tại sao người đó hơn mình. Tại sao thằng đó nó xấu tánh như vậy.
Nếu biết giáo lý cho đúng sẽ không có những cái đó. Nếu biết và có hành trì. Đằng này mình ngồi so đo, cân đếm người này người kia, thắc mắc về nhân sinh, vũ trụ, triết học, tôn giáo, xã hội mà bây giờ tôi nói các vị không tin. « Ai mà kỳ vậy, ngồi thiền mà tại sao nghĩ nhiều » Có. Cứ xếp bằng vô đi. Nó hoang mang đủ thứ chuyện hết. Không sống chánh niệm, không sống thiền định không nhận ra rằng 5 triền cái luôn vây phủ lấy mình. Mình không ngờ.
Chỉ sống tĩnh tâm, tĩnh lặng mới nhận ra dưới đáy hồ vô số rác rến, lá khô, củi mục nằm dưới. Bình thường, hồ tâm, ao nội tâm của mình gợn sóng, nước đục, rong rêu rất nhiều. Khi gợn sóng, nước đục lại còn rong rêu làm sao mình thấy cái gì ở dưới, mình tưởng mình không có vấn đề.
Trên đời này, có người thật sự không có vấn đề và hạng người có vấn đề mà không biết mình có vấn đề nên tưởng mình không có vấn đề. Hai hạng người này trên mặt nổi thì giống nhau nhưng mặt chìm thì khác nhau.
Hạng 1 : Thật sự không có vấn đề.

Hạng 2 : Có mà họ không thấy nên tưởng họ không có. Cho nên, khi tưởng là mình không có vấn đề thì không tìm ra được giải pháp. Đến khi mình nhận ra vấn đề thì mình không có giải pháp, không tìm ra giải pháp. Như bữa hổm tôi nói.
Vấn đề của chúng ta nằm ở chỗ là chúng ta không biết vấn đề nằm ở đâu. Khi mình coi nhẹ cái là vấn đề và coi nặng cái không thật là vấn đề là bước đầu cực kỳ sai lầm. Khi cái thực sự là vấn đề mình làm lơ, còn cái không đáng bận tâm thì mình lại bận tâm. Thế là mình đi tìm giải pháp cho cái không đáng bận tâm. Còn cái đáng bận tâm thì mình không tim giải pháp. Thế là chúng ta tiếp tục lăn trôi trong vô số kiếp. Dùng thiên thu giải quyết chuyện từng ngày. Cái này tôi nhớ tôi nói rất nhiều lần.
Dùng cái thiên thu giải quyết chuyện từng ngày có nghĩa là cứ mong có cái ăn, có cái mặc, có cái nhà, có cái xe, có một tình cảm, có một gia đình, có một chút quyền lực, có một chút chức vụ, có một chút tiếng tăm,… tất cả cái đó, tại sao tôi coi chuyện 1 ngày ? Bởi vì, những cái này hoàn toàn có thể mất đi trong 1 ngày. Mặc dù để tìm nó, kiến tạo, đầu tư, xây dựng, kiến thiết mình có thể mất cả đời. Nhưng để mất nó dễ ẹc à. Dễ lắm. Ai không tin, tôi nói cho nghe chắc quý vị tin.
Các vị học cho nhiều, bằng cấp cho nhiều, nhà cao cửa rộng, chỉ cần sáng ngủ dậy dơ tay không lên là xong. Không kể là cái chết. Chỉ cần đột quỵ, trụy tim, đứt gân máu là xong. Nói vậy không có nghĩa là tui kêu buông hết cạo đầu đi tu. Không phải. Đừng có bắt chẹt cái đó, nói là ổng kêu mình đi tu. Không. Tôi không kêu cái đó. Cứ tiếp tục tùy duyên làm tu sĩ, tùy duyên làm cư sĩ, nhưng luôn canh cánh, đau đáu ghi nhận, ghi nhớ điều đó : Mọi thứ có thể bỏ mình đi bất cứ lúc nào. Mình không có điều kiện làm tu sĩ thì mình tiếp tục làm cư sĩ, làm cư sĩ tốt hơn làm tu sĩ không tốt. Đâu ai bắt mình phải làm tu sĩ.
Theo trong kinh, trong suốt thời gian tu tập Ba La Mật, thời gian đức Bồ Tát làm tu sĩ = 1/ tỷ thời gian làm cư sĩ thôi.
Tôi nói có chứng minh không phải không.
Trong toán, các vị biết lũy thừa, 1 A Tăng Kỳ = 10^140. Mà đức Phật mình tổng thời gian Ngài tu là 20 A Tăng Kỳ và 100.000 đại kiếp. Nhưng mà thường Ngài chỉ nhắc có 4 A Tăng Kỳ và 100.000 đại kiếp tức là giai đoạn bất thối, giai đoạn không có thối chuyển, không dời đổi niềm tin. Thì Ngài tính có 4 A Tăng kỳ thôi. Trong 4 A Tăng kỳ đó, thái dương hệ này nó hình thành rồi tiêu hoại, hình thành rồi tiêu hoại suốt 4 A Tăng kỳ và 100.000 đại kiếp. Mình không nói thái dương hệ khác, mình nói thái dương hệ này nè. Thì trong suốt 4 A Tăng kỳ và 100.000 đại kiếp đó chỉ có 25 vị Phật thôi. Các vị tưởng tượng đi.
Tôi bỏ số chẵn, tôi lấy số lẻ thôi. 100.000 đại kiếp trái đất mà chỉ có 25 vị Phật thôi, thì các vị nghĩ thời gian Ngài đi xuất gia được bao nhiêu lần? Tôi giả định, một vị Phật Bồ Tát xuất gia 1000 lần, mà tôi tin chắc là không có chuyện đó vì giáo pháp mất mà, đâu có nằm hoài chờ mình đâu. Mỗi vị Phật là Ngài xuất gia 1000 lần, xuất gia rồi chết, trở lại xuất gia, thì 25 vị mới có 25000 thôi, xuất gia có 25.000 thôi. Mà tổng thời gian 100.000. Có nghĩa là mới có 1/4 thôi. Mà đằng này là 4 A Tăng Kỳ mà mỗi A Tăng Kỳ là 10^140, có nghĩa là 140 con số 0 mà 4 cái như vậy.
Các vị tưởng tượng có 25 vị Phật thì Ngài xuất gia được bao nhiêu lần? Dĩ nhiên có những kiếp Ngài không xuất gia làm tỳ kheo trong Phật giáo thì ngài làm đạo sĩ. Nhưng mình phải hiểu ngầm thời gian làm tu sĩ, dầu là đạo nào vẫn là một phần rất nhỏ so với thời gian làm cư sĩ. Cho nên, đừng coi thường màu áo cư sĩ. Cái quan trọng nhất là mình tu học cái gì trong thời gian đó. Trong thời gian làm cư sĩ, trong thời gian biết Phật pháp đó. Cái đó mới quan trọng. Tùy thuộc nhận thức của mình mà mình làm người cư sĩ tốt hay cư sĩ xấu là do mình thôi.
Tôi quay lại đề tài hồi nãy. Có nghĩa là, có những người trong đời họ tìm đến Phật pháp là để giải quyết vấn đề cá nhân. Mà khi mình giải quyết vấn đề cá nhân thì mình phải có kiến thức chứ. Chính vì căn tánh chúng sanh quá phức tạp đi. Cho nên cứ gặp mỗi một đối tượng thì đức Thế Tôn cũng nội dung đó, cũng lấy tinh thần đó mà Ngài triển khai, giảng dạy theo một cách khác.
Tùy căn tánh mỗi người mà cũng nội dung đó, cũng tinh thần đó, cũng lý tưởng đó nhưng Ngài có cách triển khai khác thành ra 1 pháp thoại không giống nhau. Bây giờ mình gọi bài kinh, mỗi bài kinh nhắm riêng một đối tượng. Mình thấy riêng Tăng Chi Bộ kinh là 9 ngàn mấy trăm bài. Tương

Ưng là 7 ngàn mấy trăm bài. Chỉ riêng 2 bộ kinh đó thôi, chứ chưa kể 152 Trung Bộ, 32 Trường Bộ, … mình không có kể. Chưa kể đó. Tăng Chi, Tương ưng đó, biết bao nhiêu kinh.
Hôm nay không còn Phật không còn thánh tăng thì chúng ta nương cậy vào kinh điển. Mình cứ rà, mình học.
Chuyện đầu tiên là mình rà mình coi bài kinh nào mình hiểu và tâm đắc. Phải có cái hiểu nữa. chứ còn mình thấy thích thích mà không hiểu kinh nói gì cũng không được. Phải hiểu. Và có tâm đắc. Mình gom lại hết, đọc tới đọc lui, cái nào không biết thì tìm hiểu, học hỏi thêm ở người, ở sách. Rồi cứ như vậy, vừa học vừa nghiên cứu.Hễ có điều kiện thì tham dự các khóa thiền. Các khóa thiền là cơ hội mình kiểm chứng cái mình đã học, cơ hội để mình nhìn lại bản tâm của mình. Nhưng quay về tiếp tục nghiên cứu, tìm hiểu, có mặt trong các lớp học, không phân biệt ai hết. Cuối cùng, trong mớ giáo lý mình học được, càng về sau tuổi đời càng lớn, thời gian thực tập, thực tập tức là ở mấy khóa thiền, kinh nghiệm càng nhiều, tiếp xúc càng nhiều, dần dần mình mới nhận ra bài kinh nào hợp với mình. Pháp môn nào hợp với mình.
Nhưng chuyện đầu tiên mình phải có mới chọn lựa.
Nãy tôi nói, có 2 hạng người tìm đến giáo pháp mà họ phải tinh chuyên tìm hiểu giáo lý:
Hạng thứ nhất bẩm sinh là người trí tuệ, đa văn họ chỉ chấp nhận cái gì họ kiểm chứng ít nhất theo khả năng của họ.
Hạng thứ hai, học giáo lý để giải quyết rắc rối của bản thân. Theo trong kinh nói, trong 3 đời chư Phật, có nhiều vị, giáo pháp rất là đơn giản. Có những vị tịch rồi, không để lại giáo pháp. Có những vị tịch rồi để lại giáo pháp. Tại sao vậy? Là bởi vì có những chúng sanh họ đơn giản lắm. Chư Phật gặp, chư Phật thấy 1000, 2000, 300, 700 người hữu duyên Ngài tập hợp lại Ngài nói mấy câu thôi: "Đừng để tâm như thế này, đừng để tâm như kia, hãy ghi nhận như thế này, hãy ghi nhận như thế kia" Ngài chỉ nói nhiêu đó thôi. Rồi Ngài im lặng. Tự động họ, họ không hoang mang nghi hoặc, họ không tà kiến, rắc rối, ý hướng, vấn nạn như mình. Họ nghe là họ đặt trọn niềm tin. Họ tu tập.
Hôm qua intensive tôi có giảng chương thứ 4 bộ Paṭisampidā, chương đó nói về 5 quyền/ 5 căn, gồm có : tín tấn niệm định tuệ. Mình nói gọn là 5 căn.
Nhưng nói rộng, Tín có nghĩa là gì? Tín là niềm tin. Niềm tin có 4 tức là 4 Dự lưu phần.
1/ Niềm tin không dời đổi với đức Phật: Không phải tin Ngài là ông thần, ông tiên, không phải mà tin rằng đó là con người đã trải qua bao nhiêu kiếp tu hành, cuối cùng trở thành nhân cách lớn, một cá nhân đặc biệt, cái gì Ngài cũng biết, ai Ngài cũng thương, đức lành nào Ngài cũng có. Nguyên thủy Ngài cũng chỉ là hạt cát, và hạt cát biến thành ngọc. Chỉ vậy thôi. Tin Phật là phải tin một cách khoa học như vạy. Không có màu mè, thần quyền, khói hương tôn giáo ở đây.
2/ Tin pháp là tin lời dạy của đức Phật là con đường dẫn đến sự an lạc, ngay đời này, đời sau và có thể dẫn tới giải thoát.
3/ Tin Tăng bảo là tin sao? Tin Tăng bảo không phải tin mấy người xuất gia mà tin rằng có những người bất kể tăng tục, có tóc hay không tóc, có những người hành trì đúng với giáo pháp và được giải thoát giống như đức Phật vậy. Đó gọi là niềm tin nơi Tăng. Niềm tin này nó bao gồm cả mình và cả người. Không phải niềm tin Tăng là tin tưởng « chư tăng là đáng kính, đáng thờ lạy, là phước điền,… » hiểu vậy n nghèo lắm. Mà tin Tăng ở đây là tin rằng, có sự giác ngộ ở người hành đúng giáo pháp, tin vào sự có mặt, sự hiện hữu, sự tồn tại 4 tầng thánh nhân. Đó gọi là tin vào Tăng bảo.
3 niềm tin bất thối, không dời đổi với Tam Bảo.
4/ Giới hạnh bất hoại: vị Tu Đà Hườn dầu cư sĩ hay xuất gia khi đã thọ nhận giới phẩm nào dầu chết không không vi phạm giới phẩm đó.
Đó là 4 Dự lưu phần. Bốn cái này cộng lại là Tín căn/ Tín quyền.Tín căn chỉ thành tựu khi được hỗ trợ bởi các căn/ quyền còn lại: Tấn, niệm, định, tuệ. Luôn luôn có tuệ/ Chánh tín.
Qua tấn căn/ tấn quyền cũng vậy. Tấn quyền gồm có 4 :
1/ Nỗ lực chận cái ác.
2/ Nỗ lực trừ cái ác.
3/ Nỗ lực tu cái thiện chưa có.
4/ Nỗ lực giữ thiện đã có.

4 cái này cộng lại là Tấn quyền/ tấn căn. Nó được gọi là tấn quyền/ tấn căn khi nào nó được hỗ trợ bởi 4 căn kia. Có nghĩa là, sự tinh tấn luôn luôn phải có chánh tín, là niềm tin có trí tuệ, niềm tin sáng suốt, phải có niềm tin, phải có chánh niệm, định, tuệ thì tinh tấn đó mới được gọi là tấn căn trong trường hợp này.
Niệm cũng vậy. Niệm có 4: Niệm trong thân, thọ, tâm, pháp. Chánh niệm chỉ được gọi là Chánh niệm khi nó được hỗ trợ bởi 4 căn kia. Nó được hỗ trợ bởi : Tín, tấn, định, tuệ.
Định cũng vậy. Định cũng có 4: Sơ, Nhị, Tam, Tứ thiền. Hôm qua tôi giảng rộng, hôm nay tôi giảng đại khái thôi. Trường hợp nào định kể có 1, trường hợp nào định kể có 2, trường hợp nào định kể có 3, trường hợp nào định kể có 4, trường hợp nào định kể có 5, trường hợp nào định kể có 8, trường hợp nào định kể có 9. Định kể có 1, có 2, có 3, có 4, có 5, có 8, có 9. Nhưng gom lại chỉ có 4 thứ thôi : Sơ, nhị, tam, tứ thiền thôi. Trường hợp nào kể mấy con số thì lớp này lớp đại chúng, kể nhức đầu lắm.
Qua tới Tuệ cũng vậy. Tuệ cũng có 4, có nghĩa là Trí trong khổ, tập, diệt, đạo. Trí này được gọi là tuệ căn khi được hỗ trợ bởi 4 cái kia.
Cho nên. Quyền kể gọn là có 5. Tín, tấn, niệm, định, tuệ. Kể rộng là có tới 20. Lấy 5 quyền x 4 = 20 quyền tất cả. Tại sao nó rối như vậy? Tại vì, chưa đâu, nó còn rối nữa. Trong bài giảng hôm qua tôi có nói rõ.
Một người muốn tu tập giải thoát phải biết rõ, thiện, ác của mình. Bất thiện là 14, thiện là 25. Mà 25 đó trên con đường, hành trình tu học thành 37 Bồ Đề phần. 37 khi nói gọn, 37 có 7 nhóm. Nhóm này chính là nội dung nhóm kia. Thí dụ, 5 quyền chính là thất giác chi, mà thất giác chi chính là bát chánh đạo, bát chánh đạo chính là tứ chánh cần, tứ chánh cần chính là tứ niệm xứ. Nó như vậy đó.
Đặc biệt, nói tới 5 quyền hay nói tới Thất giác chi, thì hành giả tu học, cầu giải thóat phải biết thêm :
Thứ nhứt là Hành giả tu học phải biết từng cái trong 5 quyền là gì ? Từng cái trong Thất giác chi là gì? Từng cái trong Bát chánh đạo
Thứ hai, Phải biết rõ lý do, điều kiện nào 37 Bồ Đề phần được hỗ trợ lớn mạnh. Biết rõ lý do nào, điều kiện nào 37 Bồ Đề phần bị sụt giảm.
Mình tu mình phải biết cái đó.
Tu là phải biết rõ :
1/ Từng điều trong 37 Bồ đề phần là gì. Tại sao mình phải tu học cái đó ? Vì mỗi thiện pháp nó đối phó với một ác pháp. Đó là nói nôm na như vậy. Mà mình luân hồi là do ác pháp. Chuyện thứ nhất, phải biết rõ, mỗi điều trong 37 Bồ Đề phần là gì.
2/ Biết rõ điều kiện, lý do nào mà 37 pháp tu đó bị sụt giảm. Và biết rõ điều kiện, môi trường nào giúp 37 đó phát triển mạnh. Mình phải biết rõ.
Trong đó dạy : Hãy đề phòng, cảnh giác những trường hợp chính mình là con mồi bị dính bẫy thiện pháp. Trong đó có nói rõ cái đó.
Cái bẫy ác pháp thì dễ hiểu rồi. Dính bẫy thiện pháp mới ghê chứ. Tôi chỉ nói hí hí chút thôi. Tức là, tu ba mớ thấy đủ rồi, hiểu ba mớ thấy đủ rồi, thấy mình hay. Giữ giới 3 mớ, chánh niệm 3 mớ, học giáo lý 3 mớ thấy mình hay. Đó là cái bẫy của cái thiện. Ngồi mà thấy mát lạnh, phỉ lạc, nhẹ nhẹ mê trong đó là bẫy của pháp thiện.
Tại sao phải rối như vậy ? Tại sao phải học nhiều như vậy ? Là bởi vì, có những người họ không cần học nhiều như vậy. Họ chỉ cần học cái hồi nãy tôi nói đó. Biết rõ thế giới chỉ là cấu tạo của 6 căn, 6 trần. Mọi thứ, cả 6 căn & trần đó đều do duyên mà có, rồi cũng do duyên mà mất đi. Khi hiểu mọi thứ do duyên mà có thì mình trừ đoạn kiến. Hiểu mọi thứ do duyên mà mất đi thì trừ được thường kiến. Đó. Đại khái như vậy. Người ta chỉ đơn giản vậy người ta tu được rồi.
Còn có những người bắt buộc phải học nhiều, là vì sao ? Hồi nãy tôi nói, có 2 hạng :
Hạng thứ nhứt, họ là cơ tánh trí tuệ. Họ chỉ chấp nhận con đường hành trì nào đó khi họ tự họ thuyết phục được họ, họ đạt đến chiều rộng, độ sâu nhất định nào đó để họ được thuyết phục. Tự họ thuyết phục được họ để họ chấp nhận con đường đó.
Hạng thứ hai, học để loại bỏ những Vvấn đề bản thân. Vi khi mình dốt quá thì trên đường tu, tự mình phải va vấp rất nhiều hoang mang, nghi hoặc. Các vị tưởng tượng, đi con đường vài cây số mà

hoang mang nghi hoặc thì khó đi lắm nói gì con đường tu học. Mà tu cái gì ? Tu cái tâm, mà tâm nó vô hình vô tướng mình tu tâm với sự hoang mang nghi hoặc sao tu ? Trong khi mình chỉ đi mấy cây số mà hoang mang là thấy mệt rồi. Giờ từ điểm A tới điểm B có 8 cây số mà lòng không yên không biết cái này quẹo phải hay quẹo trái, là không được. không thể nào mà tiếp tục đi bằng sự hoang mang như vậy. Phải đứng lại, Một là hỏi người qua đường. Hai là lục tung trí nhớ, coi trước đây mình đã đi ra sao, hoặc ai đó đã hướng dẫn mình như thế nào. Và cái thứ ba, hiện đại nhất, móc gps ra, đánh địa chỉ vô. Nhưng đại khái là mình phải dẹp hoang mang nghi hoặc mình mới đi được. Không biết quý vị sao chứ tui không thể nào bước đi.

Tôi biết một vài người quen họ có tật kỳ lắm. Đang lái xe, tôi ngồi kế bên họ đi tìm chỗ nào đó mà họ cứ chạy tới chạy lui chạy tới chạy lui, tôi nói sao không ngừng lại, kiếm chỗ đàng hoàng tấp vô, một là đi hỏi người qua đường, hỏi dân địa phương, 2 gps chứ không thể nào chạy tới chạy lui, vừa tốn xăng mà vừa mệt, vừa chóng mặt vừa nhức đầu. Không làm như vậy. Tấp vô trong lề. Họ nói « không, kỳ quá mới tháng trước qua đây, để rảo rảo kiếm » Mà mình ngồi mình đếm là họ tới lui cả chục lần. cứ đi tới đi lui.Thấy tình hình không xong, tui nói không thể nào mình nói gần rồi chạy tới chạy lui. Ngưng. Tấp vào lề, kiếm chỗ nào đàng hoàng, được phép á, tấp vào rồi hỏi dân đi đường á. Mà hỏi cũng phải coi cẩn thận. Chỗ tui đang ở, hỏi cũng phải lựa người hỏi. Nhìn tướng nó biết nó là du khách ở xa tới, hay thấy nó dắt chó là biết dân địa phương, chứ không phải dễ đâu. Lạc đường là phải hỏi, mà hỏi ai là chuyện khác nữa. Mình thấy nó dắt con chó đi là một, hai là nhìn trang phục trên người mình biết nó dân địa phương, mà nó đeo ba lô mắt nó dáo dác giống mình là biết nó đang lạc giống mình. Không khờ đến mức mà đi hỏi đứa đang ngơ ngáo như mình là không được.

Cho nên, phải học giáo lý quý vị. Mà học mà khó quá thì :

Chuyện đầu tiên là phải nhờ thầy « Không thầy đó mày làm nên » Có thầy là sao ? Thầy là người hoặc sách, có người họ hợp với sách, có người họ hợp với thầy, có người phải cả 2. Có 3 trường hợp : một là nhờ người, có người là cần sách thôi, có người phải cả 2, vừa thầy vừa sách, rồi mới bắt đầu lướt tới lướt lui, trong kinh sách coi cái nào hợp với mình mình mới đem xuống. Bây giờ đâu cần chép, copy đem xuống, làm thẳng cái file, hợp với mình á.

Từ đó coi chỗ nào bí không hiểu thì mình tìm tòi hoặc đi hỏi thầy.

Sẵn tôi nói luôn.

Thời này, đúng là cái gì mình cũng có thể hỏi google được. Nhưng thời này, ai không biết ngoại ngữ thiệt thòi dữ lắm. Thời nào cũng vậy thôi, thời nào ngoại ngữ cũng cần nhưng đặc biệt là thời này. Lý do, hồi xưa, nó không có internet, thì thiệt thòi của mình ít. Còn bây giờ, thí dụ bây giờ, cuốn paṭisambhidāmagga, bộ tôi giảng ngày chủ nhật, mình có nhiều tài liệu để mình tham khảo, nghiên cứu lắm. Mà nó bằng nhiều thứ tiếng lắm. Thí dụ các vị đọc được tiếng Tích Lan, các vị đọc được tiếng Miến Điện, các vị đọc được tiếng Thái, các vị đọc được tiếng Anh, các vị đọc được tiếng Đức, là 5 thứ rồi, chưa kể tiếng Pali là 6 thứ tiếng. Mà nó đầy trên internet. Cho nên, nếu bây giờ mình không muốn học thầy mà học tài liệu, nó nhiều lắm.

Mà bây giờ, tui nhớ cách đây mới mấy hôm, tui ngồi dò lại bản thảo để sửa soạn in Kalama 3. Cuốn 2 chắc mấy bữa nữa có nè.

Tui không làm chuyện quảng cáo sách nha. Chuyện đó hèn mà tội lắm. Tôi nói thật một chuyện là bà con nên có bộ đó. Là bởi vì, tôi gom kinh tạng về dùm các vị mà. Tôi gom dùm. Trong lúc tôi dò lại bản thảo cuốn 3, tôi gặp bài kinh tôi rất hoan hỷ. Mặc dù trước đi đọc nhiều lần rồi, chính mình khiêng vào trong bản thảo cuốn 3, nhưng lúc dò lại vẫn thấy thích.

Trong đó bài kinh đức Phật dạy thế này : « Này các tỳ kheo một đời sống phạm hạnh đáng mơ ước chính là được tu học với sự hiện diện với bậc Đạo sư như là ta, do đó đây là thời điểm mà các ngươi phải tinh tấn chớ để sau này phải hối tiếc »

Tôi nhắc lại.

Đời sống đáng mơ ước là có bậc Đạo Sư bên cạnh. Thì dĩ nhiên hôm nay không còn đức Phật nữa rồi, chí ít chúng ta còn kinh điển, chúng ta còn rất nhiều nguồn nhân sự để chúng ta tham khảo, trên internet. Thí dụ, bên Mỹ cũng có những vị tăng, tôi đang nói Nam tông nha, Nam tông người Việt Nam, người Miến Điện, Tích Lan, người Thái, người Tàu, người Nhật. Bên Châu Âu cũng vậy. Gần chỗ chúng tôi có 2 thiền viện. Sát bên chỗ chúng tôi đi bộ cũng tới 1 thiền viện, đi xe hơi 45 phút

cũng có thiền viện dòng thiền Ajahn Chah, cho nên, tôi nghĩ, nói hơi lạc đề chút. Tôi nghĩ bà con có cơ hội nên ghé đây một lần. Đừng nghĩ về đây chắc tốn kém.
Các vị về ở một mình, mướn chỗ bên ngoài, ở cho đã rồi đi chơi, bơi lội chèo xuồng, chụp hình, leo núi, chơi thác xong rồi về khách sạn, rồi đi qua mấy thiền viện đó tu. Chứ không có đụng chạm gì tới tui.
Không phải tui quảng cáo cho tui nha. Không phải.
Chỗ này đặc biệt là bà con muốn siêu muốn đọa gì ở đây cũng tuyệt vời hết. Muốn đọa là muốn chơi, shopping, muốn thể thao, muốn dã ngoại, muốn nấu ăn trong nhà,… ở đây là xuất sắc.
Muốn siêu là quý vị muốn có chỗ tĩnh tâm, học hỏi, tìm hiểu giáo lý, kiếm thiền viện để gởi thân, tự gả mình trong ít lâu ở đây có. Xuất sắc. Đây là một cơ hội rất là tốt. Vì tìm được chỗ như vậy không dễ. Nói không ngoa. Bà con có thể check internet, Beatenberg đáng được xem là một trong những chỗ đẹp nhất thế giới. Bốn mùa, các vị có thể nhìn thấy 4 mua ở đây. Mùa hè, nóng rực lửa, người mình đỏ au như con tôm luộc mà trước mắt vẫn có tuyết, nó nóng ở dưới thôi nhưng ngó lên trên vẫn có tuyết. Chỗ tôi đang đứng là 1200m so mặt biển. Bốn mùa, đặc biệt là mùa thu, nguyên « động hoa vàng » đẹp rực rỡ.
Tại sao tôi phải lạc đề như vậy ?
Tôi muốn nói thế này, không tận dụng được cơ hội như bài kinh lúc nãy đức Phật Ngài dạy « Này các tỳ kheo, đời sống Phạm hạnh đáng mơ ước là đời sống có bậc Đạo Sư bên cạnh ». Mình giờ không có bậc Đạo Sư nhưng hôm nay các vị ở núi ở rừng các vị có thể có internet, ở núi ở rừng các vị tìm hiểu, tham khảo kinh điển một cách dễ dàng, không khó khăn. Hôm nay các vị đi đâu đó tu học không cần khiêng mang gánh vác kinh sách nặng nề. Chỉ một vài cuốn đặc biệt tâm đắc thì đem theo cho vui, phải dưới 1 ký lô còn không lên internet cái gì cũng có hết. Đừng để cơ hội qua mất.
Cơ hội là sao ? Khi đầu mình già rồi, một là không muốn học nữa. Hai là không còn nhét vào được nữa. Ba là có hoàn cảnh đặc biệt nào đó, thí dụ, sức khỏe không cho phép, nó có cái đó nữa nha.
1/ Là không muốn học nữa 2/ Là không học nổi nữa 3/ Thân xác bệnh hoạn.
Cái này mới đáng tiếc. Tôi xin nói cho những người hữu duyên. Nếu Phật pháp mà các vị nghiên cứu đến một giai đoạn nhất định nào đó, các vị sẽ thấy tiếc : Tiếc tại sao trước đây tôi không biết sớm hơn.
Như nhiều lần tôi nói. Hôm nay tôi nhắc lại chuyện đó. Đó là : Toàn bộ thế giới này là những gì anh thấy được _ The world is what you see.
Trong đầu một anh mù bẩm sinh, thế giới chỉ là những gì ảnh sờ đụng, ảnh ngửi, ảnh nghe được. Trong não trạng người điếc bẩm sinh thì thế giới này là đủ thứ hết trừ ra âm thanh. Trong não trạng của anh què cụt bẩm sinh, thế giới này hoàn toàn không giống thế giới của người có tay chân lành lặn, đầy đủ khỏe mạnh. Bởi vì sao? Từ lâu rồi ảnh đi đâu toàn bằng xe lăn, chỉ có lết, bò thôi. Cho nên, thế giới của người không tự di chuyển được không giống thế giới của người leo trèo thoải mái. Các vị phải tin chuyện đó.
Ngay lúc các vị nhức đầu, chóng mặt, nhức răng, tiêu chảy,… những lúc đó các vị nhìn thế giới nó khác một tí, từ cái khác này dẫn đến bao nhiêu khác nữa nữa. Rất nhiều dị biệt khác. Kinh Phật là cho mình cái nhìn về thế giới. Một cái nhìn mà từ vô lượng kiếp luân hồi, không phải lúc nào mình cũng có.
Không phải lúc nào cũng có Phật ra đời. Không phải lúc nào có Phật ra đời mình cũng biết chánh pháp. Nhớ 2 chữ không đó nha.
1/ Không phải lúc nào cũng có Phật ra đời.
2/ Không phải lúc nào có Phật ra đời mình cũng biết chánh pháp.
3/ Không phải lúc nào mình biết chánh pháp mình cũng có điều kiện tu học.
4/ Không phải lúc nào tu học cũng có được thành tựu như mình muốn.
Dễ sợ như vậy.
Tùy thuộc phước duyên quá khứ mà: Ta có gặp được chánh pháp hay không. Khi biết chánh pháp rồi, ta quan tâm cái gì, quan tâm kiểu nào, quan tâm bao nhiêu, và quan tâm được bao lâu.
Nghĩ cái đó mới thấy run.
Tôi nhắc lại nha.

Do phước duyên quá khứ mà có gặp được chánh pháp hay không? Khi gặp rồi, mình quan tâm cái gì? Quan tâm kiểu nào? Quan tâm bao nhiêu? Quan tâm bao lâu?
Có rất nhiều người tôi nhìn mà tôi tiếc: có sức khỏe, có tiền bạc, đầu óc thông minh, mà nghe giáo lý họ trơ trơ, họ không thấy đó là nhu cầu. Thì giờ biết sao? Không lẽ mình đè nó ra, mình cán, mình nhét, mình dzộng, mình thuồn,… vô họng nó? Chịu thua. Dầu đó là mẹ ruột, con ruột, là những người chí thân chí ái, mà khi họ đã vô duyên với Phật pháp rồi thì chịu thua.
Mà trong khi, họ không hề hiểu một chuyện đơn giản là thế này. Thế giới này tùy thuộc cái nhìn của mình mà nó ra sao. Phật pháp cho mình cái nhìn mà từ vô lượng kiếp không phải lúc nào cũng có. Dễ sợ như vậy. Giờ biết sao giờ. Giúp không được.
Tôi có niềm tin sắt son. Nếu bà con thiết tha học Phật pháp để cầu thoát khổ hoặc tò mò cũng được. Tôi tin đến một lúc nào đó các vị biết Phật pháp đến mức độ nào đó, thì chắc chắn quý vị sẽ thấy tiếc : Tại sao tôi biết trễ quá.
Các vị hỏi tôi : Tuổi nào trễ ? Xin nói rõ, nếu 7 tuổi mình hiểu giáo lý đúng mức thì 7 tuổi cũng đã trễ. Tiếc, tại sao kiếp trước tôi không hiểu để bây giờ tôi còn ở đây. 7 tuổi đó, còn không 20 vẫn tiếc, 40 vẫn tiếc, 60 tuổi càng thêm tiếc. Tiếc là vì sao cách đây mấy chục năm tôi không biết cái này. Nếu tôi biết mấy cái này đời tôi đã khác rồi, có thể tôi nghèo hơn, có thể tôi không có gia đình, có thể đời sống tôi về vật chất không ngon lành nhưng đời sống tinh thần tôi nó khác hơn nhiều.
Các vị có thể hỏi tôi : Hình như sư coi nặng đời sống tinh thần ? Đúng.
Ăn, mặc, ở, thuốc men, là 4 nhu cầu tối thiểu của kiếp người. Chúng ta chỉ cần ở mức đủ thôi. Nhưng đời sống tinh thần thì không, đời sống tinh thần bao nhiêu cũng thiếu.
Tôi nói rất nhiều lần. Giả định chúng ta có 2 người thân : 1 người cực giàu về vật chất cực nghèo về tinh thần, một người cực nghèo về vật chất và cực giàu tinh thần, thì đối với riêng tôi, từ theo quan điểm, suy nghĩ, lập trường của tôi thì : Đối với anh giàu tinh thần nghèo vật chất, tôi có thương, thấy ảnh nghèo có thương, thỉnh thoảng, tùy khả năng tôi giúp ảnh ít nhiều. Nhưng mỗi lần nghĩ về ảnh tôi thanh thản trùm mền ngủ thẳng giấc không sao hết. Người thân thứ 2 lại khác. Họ cũng là người chí thân, chí ái với tôi, họ cực giàu về vật chất nhưng họ rất nghèo về tinh thần. Tôi ngại lắm. Mỗi lần nghĩ tới họ tôi lo ngay ngáy, tôi ngại lắm, tôi không biết đêm nay nếu ảnh tắt thở thì sao ta ? hoặc anh này nếu ảnh bị cú sốc về tài chánh, tình cảm, công ăn việc làm,… thì ảnh sẽ sao ta? Chẳng hạn như mùa covid này, ai cũng có thể ra đi được hết.
Đối với người có đời sống tâm linh, có thành tựu nhất định về tinh thần, tôi yên tâm lắm. Tôi rất yên tâm. Nếu đó là người chí thân của tôi. Nếu là người dưng thì kệ cha nó. Nó sống chết sao mắc mớ gì tôi. Nếu đó là người thân tôi thì tôi lo lắm. Nếu đó là người có đời sống tinh thần ngon lành, có những thành tựu tâm linh thì nghĩ tới họ tôi chỉ có vui thôi. Có cái này, ngại ngại « chết cha, không biết trời tuyết vậy chả sống trên sao ta ? Chỗ đó chả có rau tươi ăn không ? không biết mỗi ngày có uống đủ nước lọc không ?... » Đó. nhiều lắm, tôi nhớ chút, tôi viết cái email nhắc 2, 3 điều là xong. Đó là người tôi thương, mà giàu về tinh thần. Còn cái thứ nghèo tinh thần thì vô phương, cứu không nổi.
Tàu nó có câu này, hồi nhỏ tôi đọc tôi sốc tôi không tin tôi nghĩ người ta nói quá. Giờ già tôi thấy câu đó tôi tin : « Chém đầu một ngàn viên dũng tướng ngoài trận dễ hơn thay đổi cách suy nghĩ một thằng ngu »
Tôi nghĩ cái gì ghê vậy ta. Mình ngồi nói chuyện, giải thích hồi nó cũng hiểu chứ làm gì ghê vậy. Nhưng mà không. Tuổi này tôi thấy câu đó đúng. 1000 viên tướng nghĩ ghê nhưng mình có thể dùng tiền bạc mua chuộc, mỹ nhân kế, ly gián nội bộ, đâm thọc cho nó tan rã nội bộ, hoặc bí quá lấy cha trái bom nguyên tử liệng cái đùng chết sạch. Nhưng thay đổi suy nghĩ thằng ngu thì tôi quỳ tôi lạy. Vô phương.
Tại vì 1000 viên tướng mình muốn giết, dù nó khó nhưng nó có cách. Khó bằng trời nhưng miễn là có cách thì vẫn gọi là dễ, hơn thằng kia. Thằng kia là vô phương. Nó đã không thích Phật pháp, nó đã không thiết tha Phật pháp, không bận tâm chuyện đời sau kiếp khác, không quan tâm thiện ác, không quan tâm đời sống tinh thần thì bây giờ làm cái gì ? Mỹ nhân kế hả ? Không được. Mua chuộc tiền bạc ? Không được. Kêu xã hội đen xăm mình tới làm việc ? Không được. Lấy bom dội trên đầu nó ? Cũng không được. Vì nó nghĩ vậy đó, không có cách nào hết.

Trong khi 1000 viên tướng kia xách nguyên trái tròn tròn liệng cái đùng là sạch bách, tôi hứa. Thế giới có người làm được. Tôi không làm được, quý vị không làm được nhưng có người làm được. Xách nguyên trái liệng xuống kiểu Hiroshima là nó chết sạch. Nhưng suy nghĩ thằng ngu là tui quỳ tui lạy. Vô phương.
Cho nên : Phật lực vô biên, Phật trí vô lượng, Phật tâm vô cùng mà không độ được người vô duyên. Chư Phật đó, bao nhiêu chư Phật ra đời. Mỗi vị Phật đều có : Phật lực vô biên, Phật trí vô lượng, Phật tâm vô cùng. 3 cái vô đó không thể nào đọ được cái vô duyên của thằng vô phước. Chư Phật ba đời 10 phương hàng tỷ vị đó cũng không độ nổi. Một tỷ. 1000 tỷ độ cũng không nổi. Vì bản thân nó đã vô duyên rồi thì không ai độ được hết.
Cho nên, « chém đầu 1000 viên dũng tướng ngoài trận dễ hơn thay đổi suy nghĩ một thằng ngu » càng già càng thấy cái đó đúng. Nó đã nghĩ vậy là chịu thua.
Cho nên, sáng nay cái tôi thiết tha các vị một chuyện thôi. Vắc xin không ai muốn đưa vai mình cho người khác chích, mà vì sợ covid mà bao nhiêu mũi cũng ráng mà lụi. Phải lụi thôi. Chẳng những giờ nó chích ở vai mà giờ nó kêu le lưỡi nó chích là cũng phải chịu. Tôi nghĩ tôi nói này nhiều vị rùng mình. Mà giờ các vị có chích không ? Chứ tui là tui phải le rồi đó. Giờ nó nói không, chán rồi, không chích vai nữa, le lưỡi chích phát, thì tôi nghĩ chắc cũng phải le thôi. Mặc dù nó có vãi ra quần tôi cũng phải le thôi. Nó nói chích cái nó mới ngừa omicron khỉ mốc gì đó. Tôi phải le thôi. Hổng le chết sao.
Chuyện nhẹ nhất. Mới mấy hôm tôi về Đức khám định kỳ. Sẵn tôi tìm một ít món nhu yếu. Bước vô chuyện đầu tiên nó hỏi tôi có giấy chứng nhận vắc xin không ? ghê hông ? Tui thấy nản rồi. Quẹo vô chỗ khác, vô mua chai nước, mới vừa quẹo vô, nó hỏi, mày uống đây hay uống ở ngoài? Tôi dòm thấy cũng vắng, tôi nói uống ở đây, nó hỏi có cái đó không ? Cho nên, bây giờ nó có kêu le lưỡi cũng phải chích. Vì giờ không chích là không đi đâu được hết.
Ở đây tôi biết có anh Phật tử, không biết ai tuyên truyền ảnh, ảnh nói chích vô như vậy thứ nhất là không ngừa được, trời kêu ai nấy dạ, ảnh còn thêm : nghiệp kêu là phải ừ thôi. Thứ hai, Chích vậy để di chứng về sau, trước mắt nó ngừa về lớn tuổi bla bla. Cuối cùng là, ảnh không chích, bạn gái ảnh không chích, ảnh thấy ảnh quyết định sáng suốt. Ít nhất là không bị đau, ảnh thấy ảnh thông minh. Nhưng cách đây mấy hôm nó mới lòi ra một chuyện : Giờ người nhà ảnh gặp ảnh người ta cũng ngại nữa. Từ hồi có vụ omicron là người ta đã ngại ảnh rồi, người nhà là đã chạy mặt ảnh, giờ ảnh đi ra hàng quán tiệm tùng nó đòi cái đó ảnh có đâu mà đưa.
Thậm chí, chúng tôi bị một lần, ngay dưới chân núi này nè. Đi với Phật tử, vô quán nước, quán nước có view cực đẹp, đẹp như tiên vậy đó. Mới vừa bước vô, 7 mạng, nó hỏi giấy chứng nhận. Chứng nhận không phải bằng giấy mà họ gửi mình chụp để trong phone. Tưởng sao, mình móc ra đưa. Nó hỏi có ID, có giấy tờ nào có hình xác nhận giấy đó của mình không ? Lỡ của thằng Tí thằng Tèo lấy xài rồi sao ? Mà tôi đâu có nhớ, thế là Thất tử Toàn chân phải rời khỏi cổ mộ đâu có tiếp tục uống nước được.
Các vị thấy phiền chưa ?
Khổ lắm, phiền lắm mà phải cắn răng mà lụi, lụi đâu cũng phải lụi hết.
Cho nên, Phật pháp cũng vậy.
Khi anh có nhu cầu về tâm lý, về tu học giải thoát, thì anh phải chịu cực, chịu khó. Nghe chịu cực nhiều người họ sợ lắm.
Người có túc duyên giải thoát, chuyện học Phật pháp chỉ đem lại cho họ sự an lạc thôi. Biết nhiều an lạc. Điều thứ hai, khi nó là nhu cầu mình càng đi mình thấy nó dễ hơn.
Tôi nói chuyện nhỏ xíu thôi.
Thí dụ, tiếng Hán, người không biết nhìn giống canh hẹ ngán lắm. Người nào học biết cái này. Nó có phép lục thư. Là sao ? Học về cấu tạo tiếng Hán. Thí dụ : 1 nét chữ nhất, 2 nét chữ nhị, 3 nét chữ tam. Thí dụ vây. Mình thấy chữ « nữ » có mấy nét ? có 3 nét. Buổi đầu hơi khó à. Mình không biết chữ nữ viết sao, không biết chữ hựu viết sao, không biết chữ tâm viết sao, bắt buộc phải học.
Nhưng khi mình học được chữ 'nữ', chữ 'hựu', chữ 'tâm' rồi thì mình được chữ thứ tư. Thí dụ
Nữ (phụ nữ) + Hựu (anchor) = nô + tâm = nộ (giận).

Nó hay vậy đó. Nó cứ cộng trong toán kêu lũy tiến. Học kiểu ao bèo, một mét vuông nó nở ra, một đêm nó đầy ao thôi.
Đây cũng vậy Phật pháp buổi đầu ngán lắm. Nhưng nếu mình có nhu cầu, học 1, 2, 3 ráng đi, 3 cái này cộng lại nó ra cái thứ 4. 4 cái này cộng thêm cái thứ 5 ra cái thứ 6. Cộng hoài đến lúc nào đó mình có đủ vốn liếng tự tu được. Tự đây có nghĩa là gì ? Tự đây không phải thành Độc Giác mà tự đây có nghĩa là có thể thanh thản, thoải mái tìm vào kinh sách không có khó khăn như trước đây. Càng học càng thấy lý thú có cơ hội đặt chân vào khu rừng tâm tưởng, khu rừng bản thân. Có nghĩa là vô số rối rắm bản thân trước đây mình không biết. Bao nhiêu vấn đề bản thân phức tạp mình không biết.
Tôi nhắc lại lần nữa.
Tôi chưa bao giờ, không bao giờ kêu gọi quý vị cuồng tín tin chắc 100% cái gì có trong kinh đều sống chết phải tin, không cần logic, không cần lý luận. Tôi chưa bao giờ nói cái đó.
Tôi cũng sẵn nói luôn. Tôi cũng có 1 núi nghi hoặc về giáo lý, không phải không có, tôi đâu phải thánh, đâu phải Toàn Giác đâu, có một núi, nhưng có điều thế này. Có 2 cách giải quyết sự hoang mang :
1/ Mình thấy nó cần tìm câu trả lời thì giải quyết bằng đi tìm lời đáp.
2/ Mình thắc mắc mà mình xét thấy không cần thiết hoặc ngay bây giờ không phải lúc thì để sang một bên.
Như vậy thì có 2 cách giải quyết thắc mắc. Một đi tìm câu trả lời ; hai để nó qua một bên. Cứ vậy rồi đi tiếp.
Chuyện nữa là : Khi ý thức tấm thân này là gánh nặng, tấm thân này là khổ. Phải ý thức được như vậy thì tự nhiên, mỗi vấn đề giáo lý gỡ cho mình một cái khổ.
Trong room thế nào cũng có người thắc mắc, ủa, tôi sống mấy chục năm, tôi đâu thấy thân này là khổ, mà bắt tôi thấy thân này là khổ, làm sao tui chấp nhận được ?
Dạ. Tới chỗ này thì phải qua hành trì. Phải sống chánh niệm, chứ lý thuyết nhiều cái lý thuyết không giải quyết được.
Anh muốn làm gì trong giáo pháp này, chuyện đầu tiên là anh phải thấy Mọi hiện hữu đều là khổ. Cái này tôi nói riết tôi mòn cái mỏ luôn. Nhưng mà, muốn thấy cái đó phải sống chánh niệm.
Chánh niệm là gì ? Làm gì biết nấy. Tất cả: Hoạt động lớn bé, tâm trạng, cảm xúc đều phải được ghi nhận. Mình đang khó chịu, mình đang dễ chịu, mình đang giận, mình đang tham. Biết rất rõ.
Với cái biết đó, các vị sẽ rút ra kinh nghiệm, mà tôi chỉ nói thôi chứ lúc đó các vị phải tự thấy các vị mới thấm. Chuyện đầu tiên, thấy trong 1 giờ thấy cái ác nhiều hơn cái thiện, suy nghĩ tầm bậy nhiều hơn suy nghĩ đàng hoàng sạch sẽ; Thứ hai, thấy cái khó chịu nhiều hơn cái dễ chịu; Cái thứ 3, mới ghê, cái thứ 3 mới gần 'ồ thì ra mình là đồ ráp'. Mình tên là Lê Thị Hồng Gấm 38 tuổi, đó là cuộc đời gọi mình vậy. Chứ thật ra, không hề có con Loan con Cúc con Gấm, con Hương gì hết. Tất cả chỉ là sự lắp ráp của thiện ác buồn vui. Cái trước không phải cái sau, cái sau không phải cái trước. Nhưng mà có thể là do tụi nó giống nhau, nó tiếp nối nhau mà mình ngờ rằng có 1 cái duy nhất kéo dài từ giây phút này qua giây phút khác. Thế là mới có cái ngộ nhận tôi vừa buồn 15 phút, tôi vừa vui 15 phút, tôi vừa sung sướng 15 phút, tôi vừa đau đớn 15 phút.
Thứ nhất, không có cái tôi rồi. Nó là đồ ráp mà.
Thứ hai, không bao giờ có cái vui buồn nào liên tục 15 phút mà nó biến diệt liên tục trong vô số sát-na mà vì nó tiếp nối nhau với tốc độ nó quá lẹ đi, nên mình tưởng là 1 chứ nó từng cái chấm chấm thôi. Nhiều cái chấm ráp lại thành bức ảnh, mình gọi là bức ảnh đẹp. bức ảnh đó mình tóc dài, mặc áo trắng áo nâu, mình mang giày boot, mình mang kiếng cận, mình mang kiếng màu, … mình cứ tưởng. Thật ra. Rọi lớn nó 1000 lần thì nó không còn kính màu, không còn dây nịt, khăn choàng, không còn áo tím áo nâu mà nó chỉ là những chấm chấm thôi.
Cái này hành giả mới thấy được. Quán chiếu như vậy mới thấy thân là khổ, thân này là gánh nặng. Chứ còn nếu không thực tập trong thực tế thực tiễn thì đừng hòng. Tối ngày cứ nghe nói « phải thấy thân này là khổ, thân này là gánh nặng » nhưng mà mình không có tu tập chánh niệm không có dịp thấy đâu quý vị. Có sống chánh niệm các vị mới thấy thân này là gánh nặng thiệt.
Nặng là sao ?

Ăn phải đánh răng, ngủ dậy phải đánh răng, mỗi ngày phải tắm, ở dơ lắm, mùa đông cũng phải 1-2 ngày tắm. Áo quần không tắm cũng phải thay. Là gánh nặng rồi. Không ăn thì đói, ăn nhiều thì nặng. Không uống thì khát, uống nhiều phải bài tiết. đó là gánh nặng. Nặng lắm quý vị. Người lúc cũng có mùi, da khô, gàu, chấy,… luôn luôn và luôn luôn. Nhà cửa phải luôn luôn dọn dẹp chứ ở không được. Mà bao nhiêu gánh nặng, nhà cửa ở đâu nó ra ? Do cục thịt mấy chục ký này ra.

Nếu không có cục mấy chục ký này thì không có xã hội, không có thế giới không có bao nhiêu phức tạp mình thấy. Chính vì mấy chục ký này nè nó mới có bệnh viện, bảo tàng, nhà hát. Phải có đứa chịu nghe, thì có người mới chơi nhạc. Có đứa chịu nhìn người ta mới vẽ tranh. Có đứa bị bệnh người ta mới làm bệnh viện. Có đứa ăn uống người ta mới làm chợ thực phẩm,… Tất cả là từ cục mấy chục ký lô này. Cục này, ngày nào nó cũng có vấn đề hết, nhẹ là bài tiết, bất tịnh, ăn uống. Còn nặng là bệnh này bệnh kia, cuối cùng nó đi đến chỗ già, cuối cùng nó nằm liệt, rồi nó chết. Còn không nữa nó kết thúc bằng tai nạn, bạo bệnh nào đó. Cái đó là khỏi nói rồi. Đó là gánh nặng.

Tôi nói hơn 1000 lần. Nếu tôi thò tay bấm nút qua xác khác là mình bấm rồi. Tại vì mình không phải hành giả tứ niệm xứ, mình quên đi, mình lo chăm chút xác mấy chục năm cũ xì. Nội mình nhìn một người già là mình đã thấy, mỗi phút trôi qua họ khổ biết bao nhiêu. Nếu chúng ta bấm nút đổi xác mới là đổi liền.

Như tôi bây giờ nếu bấm cái mà tôi trở thành làn khói là tôi bấm liền. Tôi khoái vất vưởng như làn khói đầu ghềnh cuối bãi, tôi khoái lắm. Tôi khoái từ ngọn núi này, làn khói bay qua ngọn núi kia, từ hồ lên núi, từ núi nó xuống thung lũng, tui mê cái đó lắm, chứ tui sợ cục mấy chục ký này lắm. Tui biết chắc chắn trong vài tháng, vài năm, 20 năm, 30 năm nữa cục thịt mấy chục ký này chắc chắn có lúc nó vỡ nợ để tui đi chứ, chứ đâu có khơi khơi mà tui đi được. Tui biết chắc chắn 1000% là có lúc tui phải đối diện với thân xác mà tôi chán sợ ê chề. Chắc chắn. Giờ tui còn đi được, tui còn tự chăm sóc tui được. Tui sợ có ngày đi phải nhờ người đẩy xe hoặc tệ hơn là không đi luôn, cứ nằm vậy ú a ú ớ, chảy nước miếng, nói chuyện bằng ánh mắt, ngứa gãi không được.

Tôi còn biết nhiều chuyện động trời. Những nhà già bên Mỹ, tụi Mỹ đen nó ác lắm, nó hầu nó bực, nó lén lén nó nhéo, nó làm đủ thứ, không lại dấu vết. Nó sợ để lại vết bầm thì nó không dám, mà nó nhéo, nó ngắt, nó xô, nó đẩy, nó nói nhiều câu trời ơi đất hỡi, nó ghét nó tạt nước vào mặt mình cũng được nữa. Mà người ta không tin, người ta nghĩ Mỹ là xứ pháp trị. Chuyện đó có. Nó làm sao không để lại dấu vết thôi, mà mình nói đâu được. Dĩ nhiên nó chỉ làm cái đó cho người già, người bệnh không có khả năng tố giác thôi. Khổ vậy đó.

Mà giờ thì chưa. Chưa thấy quan tài chưa đổ lệ, chưa có sợ. Cho nên, chuyện quan trọng là : Muốn học giáo lý là phải thấy nhu cầu học giáo lý. Muốn có nhu cầu đó là Phải thấy rằng mình đang trong tình trạng cần được giải thoát. Tại sao cần được giải thoát? Là bởi vì nó là một gánh nặng, mà muốn thấy nó là gánh nặng thì anh bắt buộc Phải sống chánh niệm. Dầu mình tệ lậu cỡ nào cũng phải tin một điều: Sống sướng không bằng chết sướng. Tệ cách mấy, ngu cách mấy cũng phải nhớ cái đó. Sống sướng cách mấy cũng không bằng chết sướng. Chết sướng là sao? Là ra đi trong sự thanh thản, bình tĩnh, không sợ hãi, không tiếc nuối. Tôi nhắc lại lần nữa. Sống sướng không bằng chết sướng. Muốn có chết sướng là phải sống đàng hoàng. Sống đàng hoàng mới có cái chết sướng.

Bữa nay bài giảng này tôi không biết đề tài gì, nhưng đó là những gì tôi thiết tha gửi đến bà con và mong trong mùa covid này chừng đó là cái đủ để bà con bỏ túi.

Chúc các vị một ngày vui./.

XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SƯ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐÍNH.